

PLUSTAAK

WERKBOEK 4/5
ANTWOORDEN

REKENEN

**GEVARIEERDE OPDRACHTEN
VOOR REKENEN EN WISKUNDE**

Beste meisjes en jongens,

Met dit boekje kun je de opgaven die je gemaakt hebt zelf nakijken.

Schrik niet als je af en toe wat fouten hebt gemaakt.

De opgaven zijn best lastig!

En... van je fouten kun je ook iets leren.

Kijk daarom altijd wat je fout hebt gedaan.

Je kunt de foute antwoorden verbeteren.

Maar je kunt ook proberen

de opgave later nog eens te maken.

Grote kans dat het dan wel lukt!

Soms zijn er meer antwoorden mogelijk.

Dan kun je de meester of juf even vragen je antwoorden te controleren.

Succes!

DELUBAS

Educatieve Uitgeverij

van Ostadeplein 8

5151 SW Drunen

Tel: (0416) 38 04 82

Fax: (0416) 32 26 47

www.delubas.nl

auteurs:

werkgroep o.l.v. Dick Loeve

illustraties:

Jos Thommassen

vormgeving:

Carla Gerritzen BNO

ISBN 90 5300 004 6

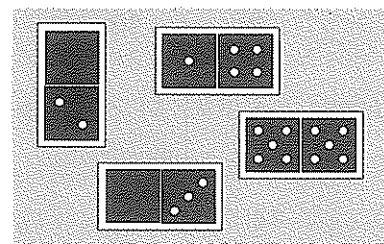
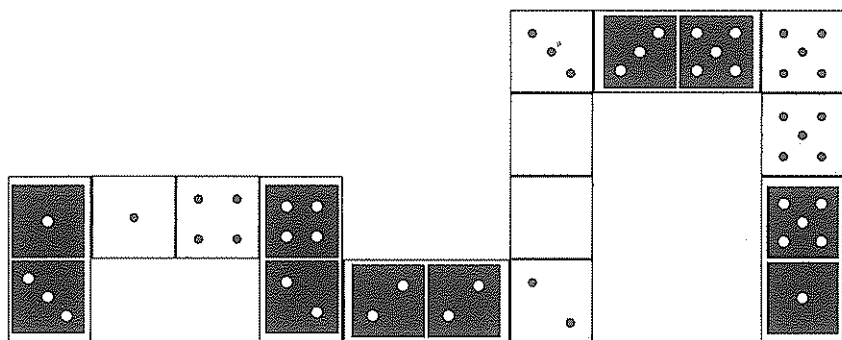
Copyright © DELUBAS Educatieve Uitgeverij

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Weet je nog hoe het gaat?

Laat maar zien.

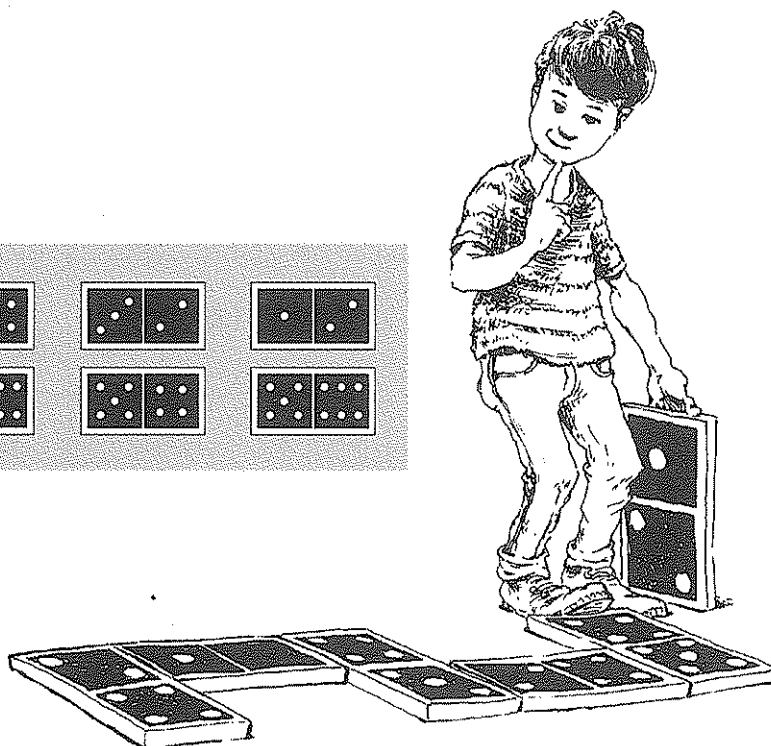
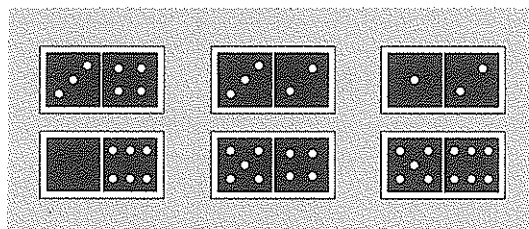
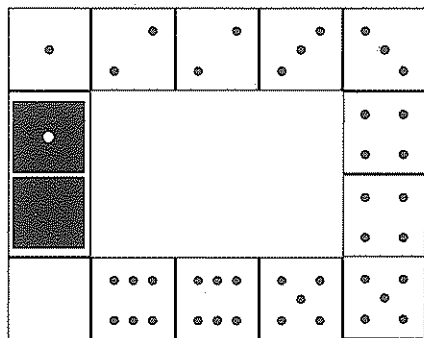
Zet de stenen op de goede plek in de rij.

Een leuk figuur.

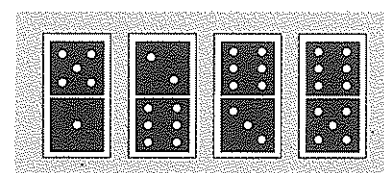
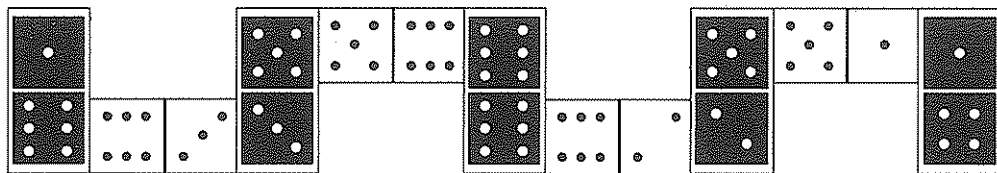
Alle stenen passen erin.

Teken ze maar.

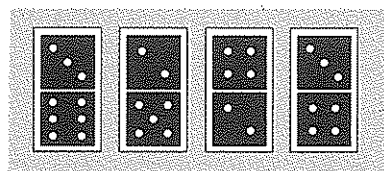
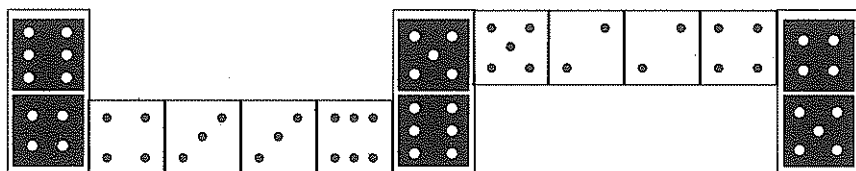

Maak een lange rij.

Teken de losse stenen ertussen.

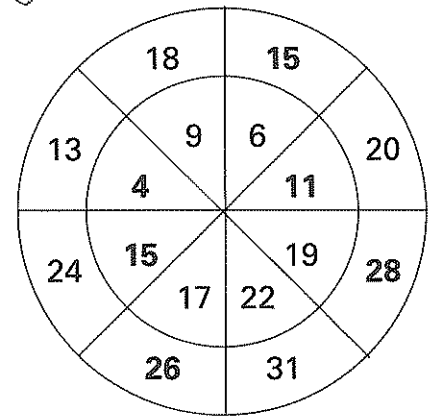
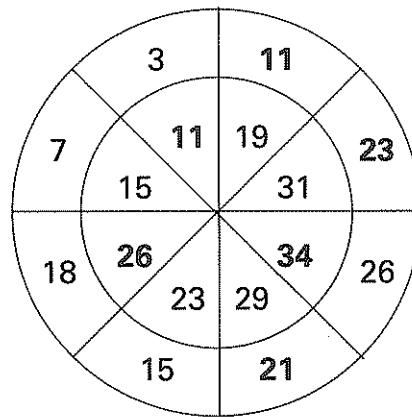
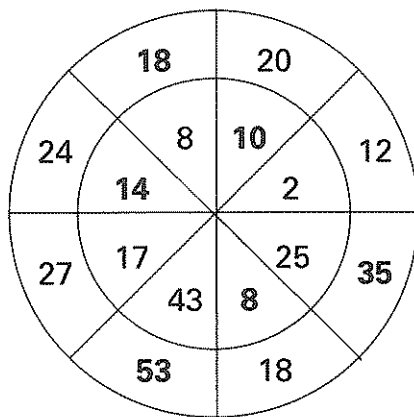
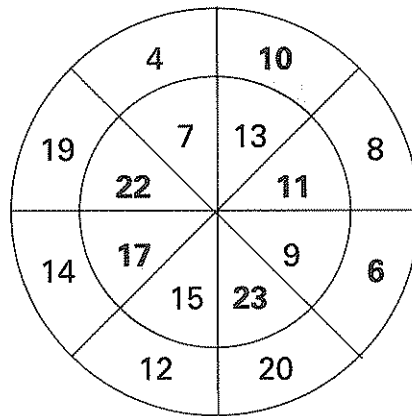
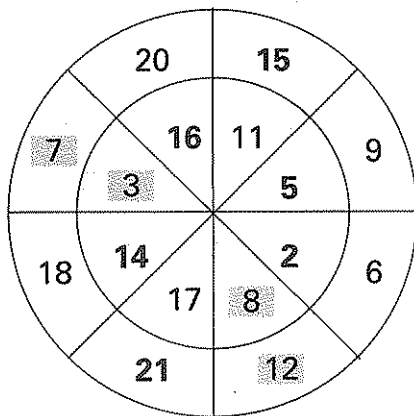

Doe het hier ook zo.

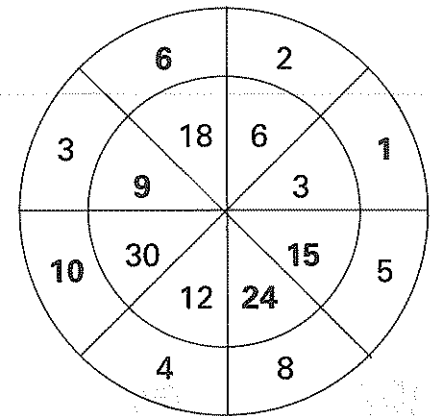
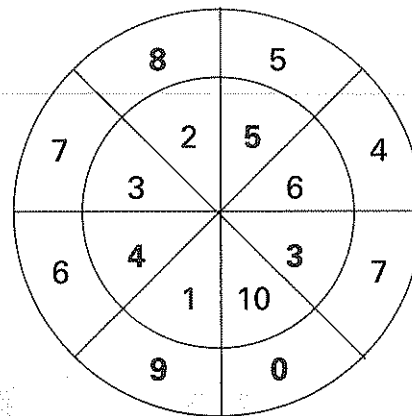
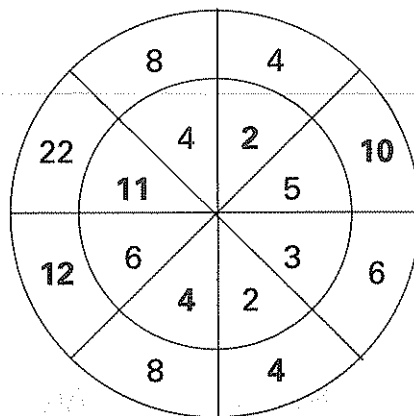

Tip: je kunt er echte dominostenen bij gebruiken.

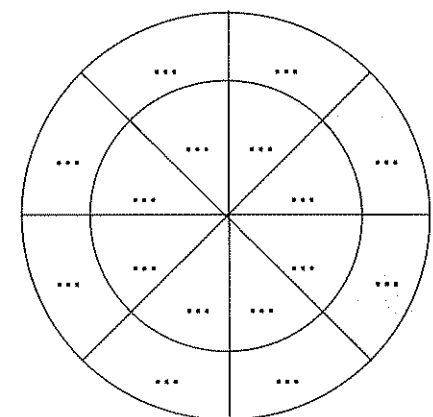
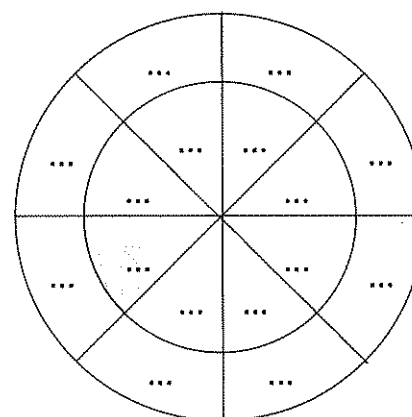
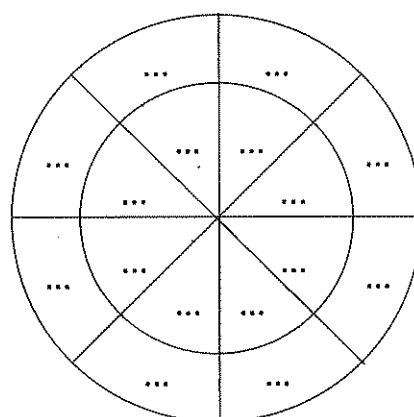
Zet het juiste getal op de stippen.
Kijk goed, er zijn er steeds 2 voorgedaan.

Kun je deze ook?

Maak zelf nog een paar getallen wielen.

Vul de getallen op de goede plaats in.

7 - 40 - 10 - 39 - 100 - 4 jaar

Mijn vader is **40** jaar. Mijn moeder is een jaar jonger. Zij is **39** jaar.

Zelf ben ik **7** jaar. Mijn oudste zus is **10** jaar en mijn kleine broertje is **4** jaar oud. Samen zijn we **100** jaar.

± 80 jaar

8 - 3 - 1 - 8 - 7 - 12 - 6 - 5 uur

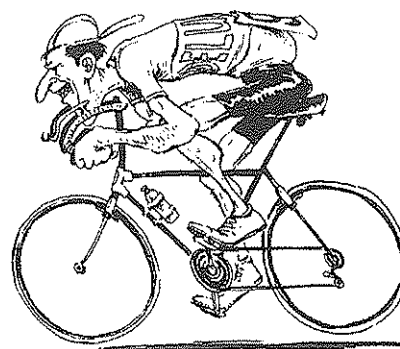
Elke morgen kom ik om **7** uur uit bed. Een uur later, om **8** uur, ga ik naar school. Tussen de middag gaat de school om **12** uur uit. Om **1** uur beginnen we weer. Dan gaan we door tot **3** uur. Na schooltijd speel ik meestal bij een vriendje, tot **5** uur. Om **6** uur gaan we eten. Om **8** uur stuurt mijn moeder me naar boven. Maar voor ik dan in bed lig, duurt het nog wel een uur.

± 7 uur

100 - 20 - 800 - 5 - 300 - 3000 km per uur

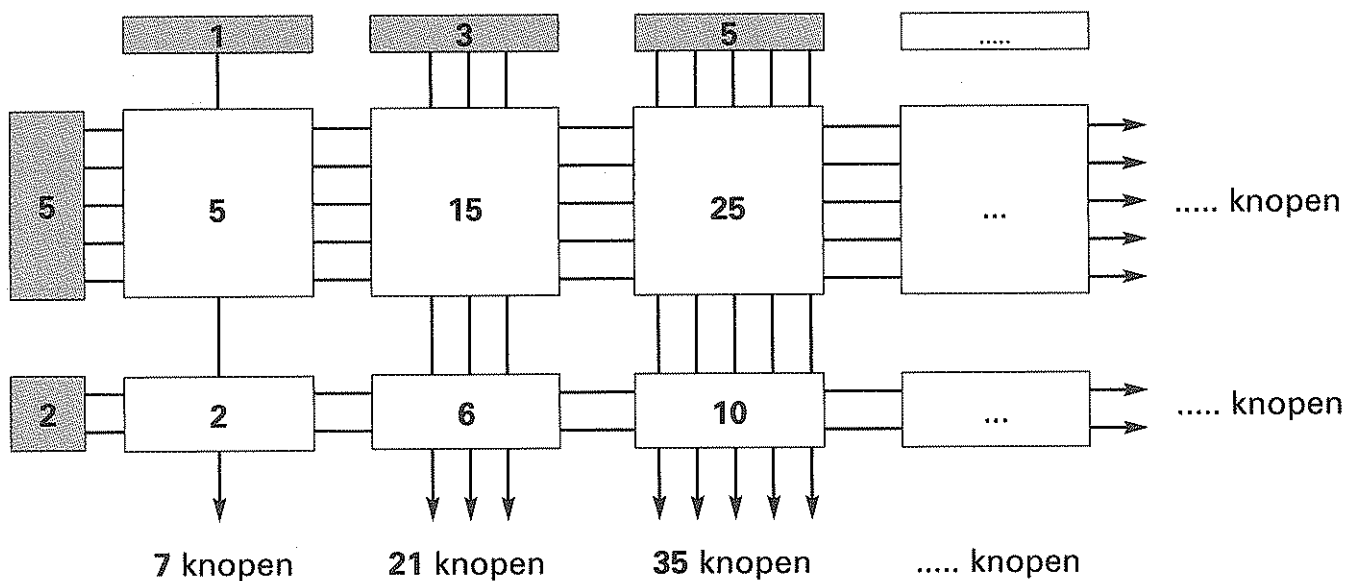
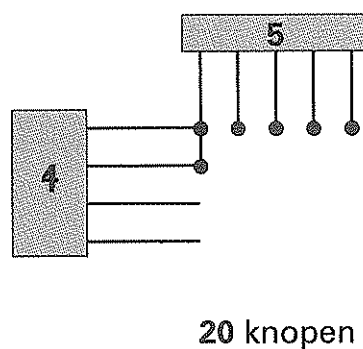
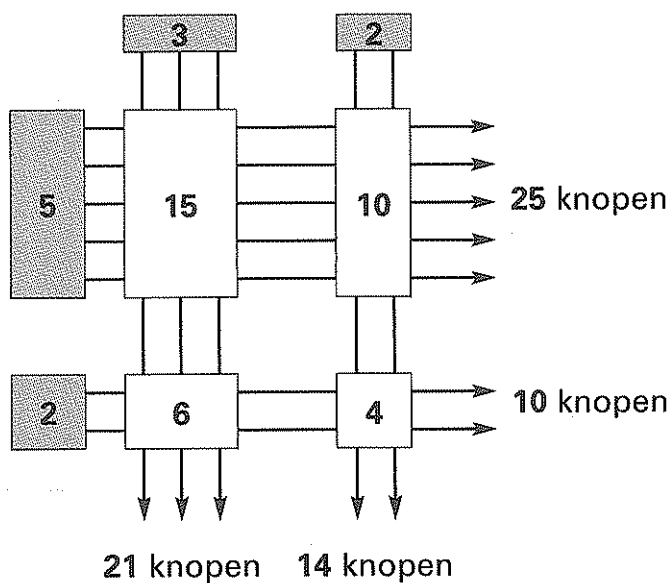
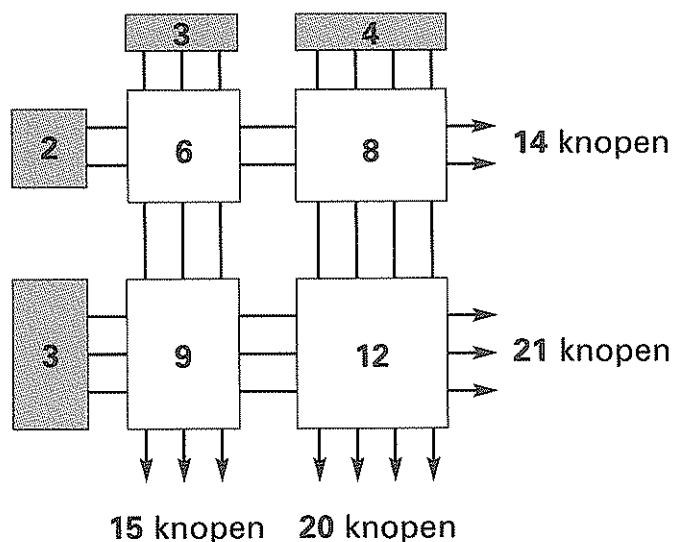
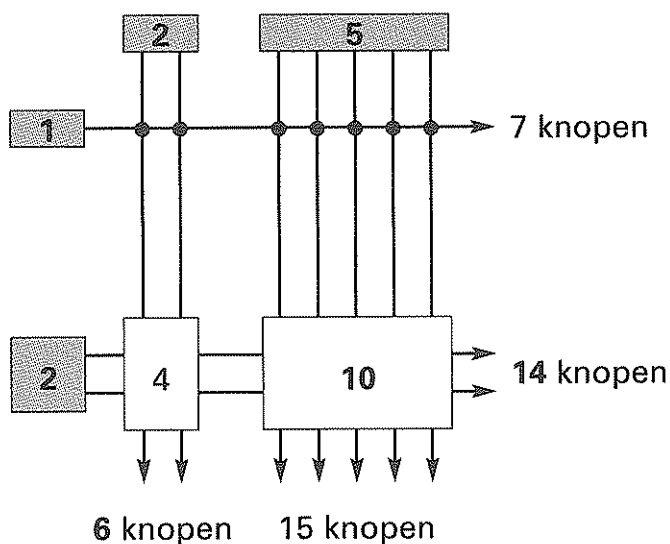
Een goede hardloper loopt wel bijna **20** km in een uur. Als je rustig wandelt, haal je **5** km in een uur. Een auto op de snelweg kan zeker **100** km per uur halen. Raceauto's rijden wel **300** km in een uur. Vliegtuigen gaan nog sneller. **800** km in een uur halen de meeste wel. En wat dacht je van een raket? Met **3000** km per uur de ruimte in!

± 40 km per uur

Bedenk zelf ook een getallenverhaal.

Hoeveel knopen zitten er onder elk vlakje?

Teken zelf nog een paar matjes.

Laat een ander uitrekenen hoeveel knopen het zijn.

Bedenk zoveel mogelijk +, – en $\times$ sommen.
Gebruik alleen de getallen die er boven staan.
Ook het antwoord moet één van deze getallen zijn.

2

3

6

9

12

18

$3 + 3 = 6$

$12 - 9 = 3$

$2 \times 3 = 6$

$2 \times 3 + 6 = 12$

$9 + 3 = 12$

$18 - 12 = 6$

$2 \times 6 = 12$

$3 \times 2 + 12 = 18$

$6 + 3 = 9$

$18 - 9 = 9$

$3 \times 6 = 18$

$18 - 9 - 6 = 3$

$12 + 6 = 18$

$9 - 6 = 3$

$2 \times 9 = 18$

$3 \times 6 = 2 \times 9$

$9 + 6 + 3 = 18$

$12 - 3 = 9$

$2 \times 2 \times 3 = 12$

$18 - (2 \times 6) = 6$

Er zijn nog meer mogelijkheden.

4

5

8

16

20

40

$4 + 4 = 8$

$40 - 20 = 20$

$4 \times 4 = 16$

$4 \times 5 + 20 = 40$

$8 + 8 = 16$

$20 - 16 = 4$

$4 \times 5 = 20$

$5 \times 5 = 20 + 5$

$16 + 4 = 20$

$16 - 4 - 4 = 8$

$5 \times 8 = 40$

$4 \times 8 = 16 + 16$

$20 + 16 + 4 = 40$

$16 - 8 - 4 = 4$

$4 \times 16 = 8 \times 8$

$5 \times 8 = 20 + 16 + 4$

$8 + 8 + 4 = 20$

$20 - 16 = 8 - 4$

$8 \times 20 = 4 \times 40$

$5 \times 16 - 20 = 40 + 20$

Er zijn nog meer mogelijkheden.

1

2

5

6

7

10

$5 + 1 = 6$

$7 - 2 = 5$

$1 \times 2 = 2$

$1 \times 5 + 5 = 10$

$6 + 1 = 7$

$6 - 5 = 1$

$2 \times 5 = 10$

$2 \times 6 - 5 = 7$

$2 + 5 = 7$

$10 - 5 = 5$

$1 \times 2 \times 5 = 10$

$6 \times 2 - 10 = 2$

$7 + 2 + 1 = 10$

$10 - 2 - 1 = 7$

$5 \times 2 = 10 \times 1$

$1 \times 6 = 5 + 1$

$7 + 5 = 10 + 2$

$7 - 2 = 6 - 1$

$2 \times 5 \times 6 = 6 \times 10$

$2 \times 7 + 1 = 10 + 5$

Er zijn nog meer mogelijkheden.

2

4

6

8

12

24

$4 + 2 = 6$

$8 - 2 = 6$

$2 \times 4 = 8$

$2 \times 2 + 8 = 12$

$4 + 4 = 8$

$12 - 6 = 6$

$6 \times 2 = 12$

$2 \times 6 + 12 = 24$

$8 + 4 = 12$

$12 - 4 = 8$

$2 \times 12 = 24$

$4 \times 12 - 24 = 24$

$12 + 8 + 4 = 24$

$12 - 4 - 2 = 6$

$6 \times 4 = 24$

$4 \times 8 = 24 + 8$

$12 + 2 = 8 + 6$

$8 - 2 = 12 - 6$

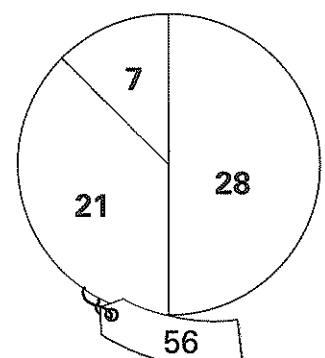
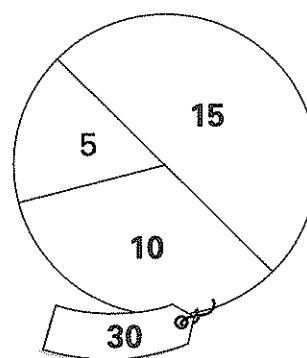
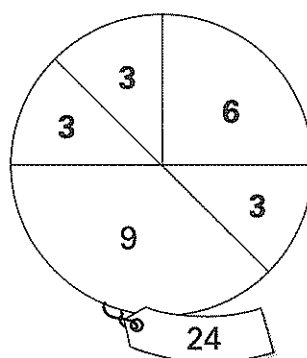
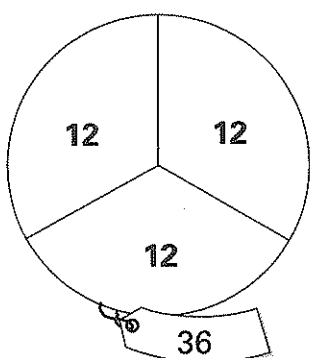
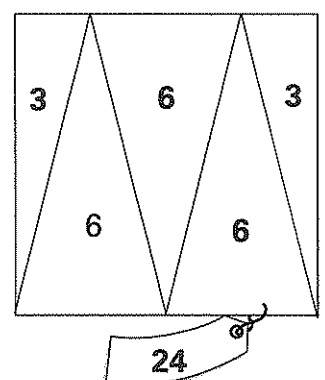
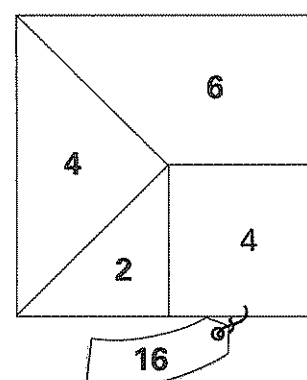
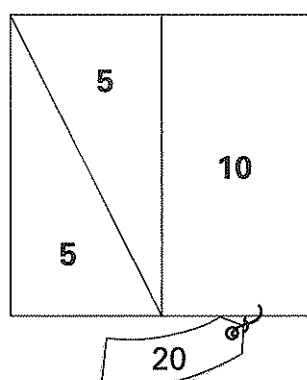
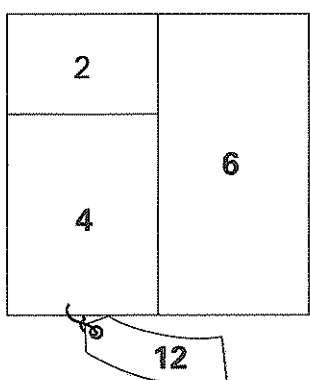
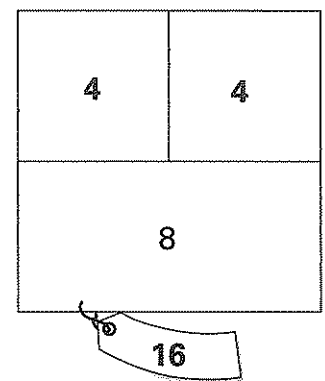
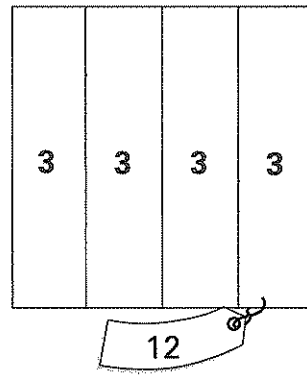
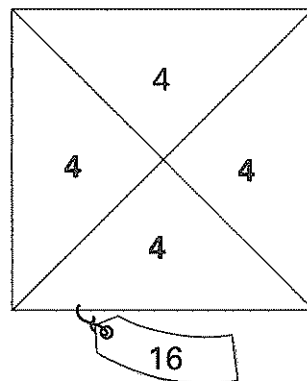
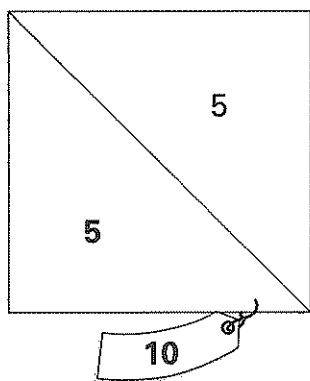
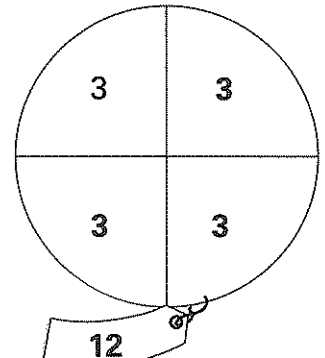
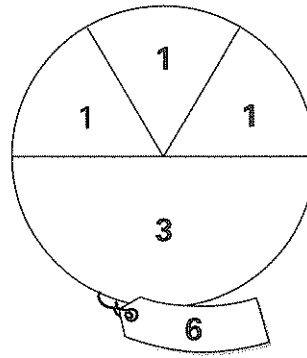
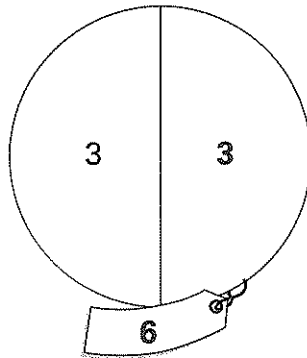
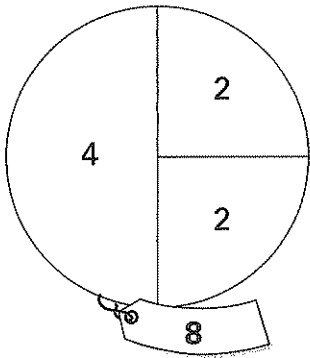
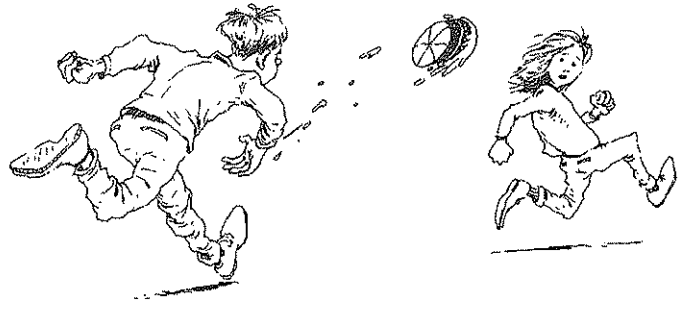
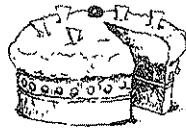
$24 \times 4 = 12 \times 8$

$2 \times 8 = 24 - 8$

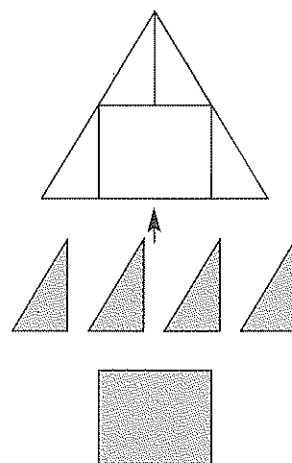
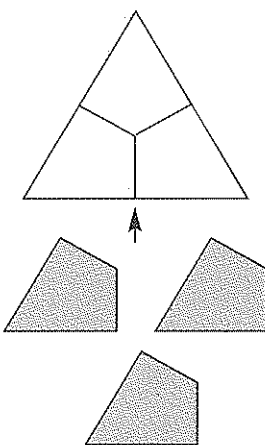
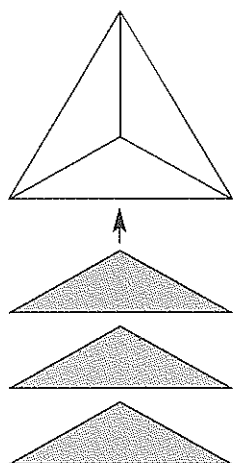
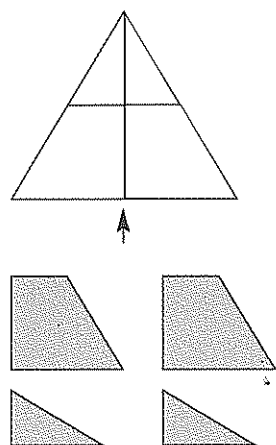
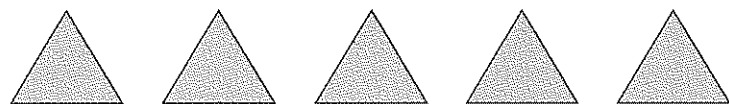
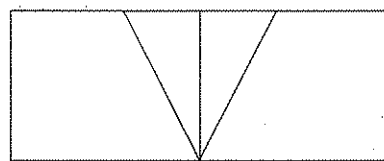
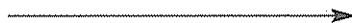
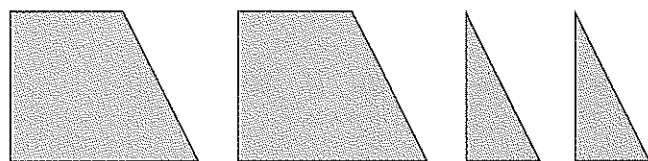
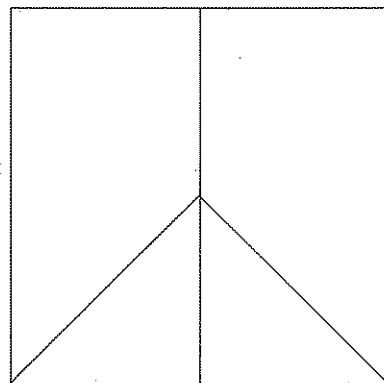
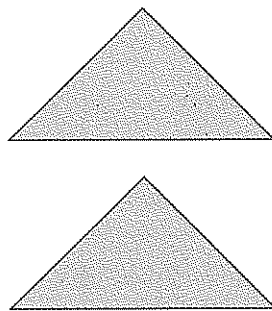
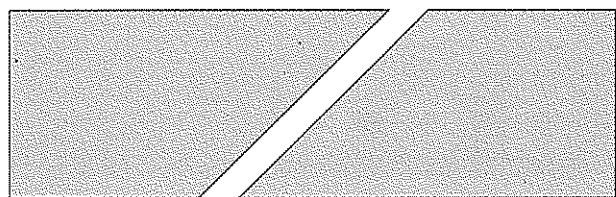
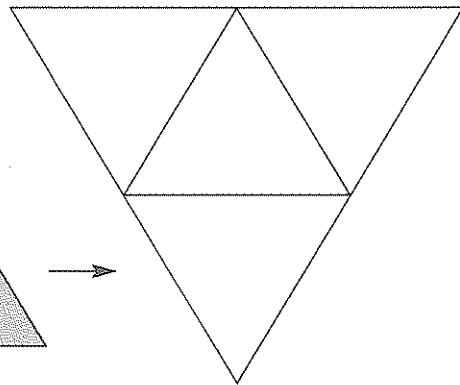
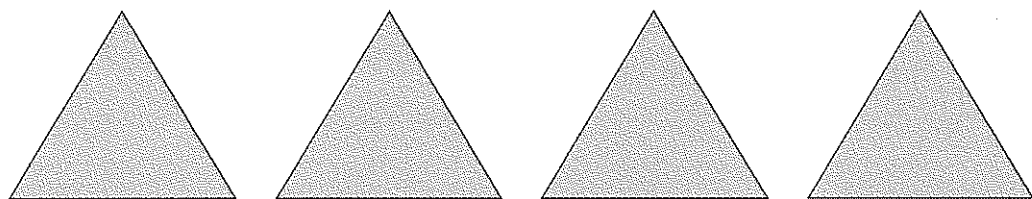
Er zijn nog meer mogelijkheden.

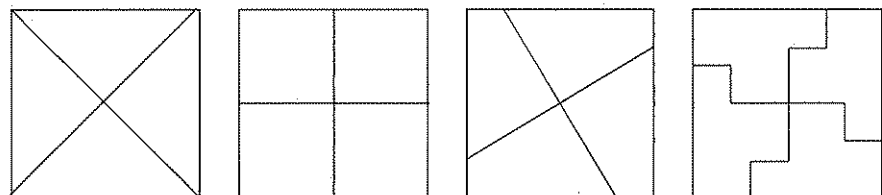
Zet in elk stuk taart hoeveel het kost.
Wat kost de hele taart?

De stukken horen bij elkaar.
Ze passen precies in het grote vak.
Teken hoe ze erin passen.

Teken 4 vierkanten. Verdeel ze in gelijke stukken. Telkens anders.

Er zijn nog veel meer mogelijkheden.

Reken de sommen op een slimme manier uit.

1

tel er 1 bij

2

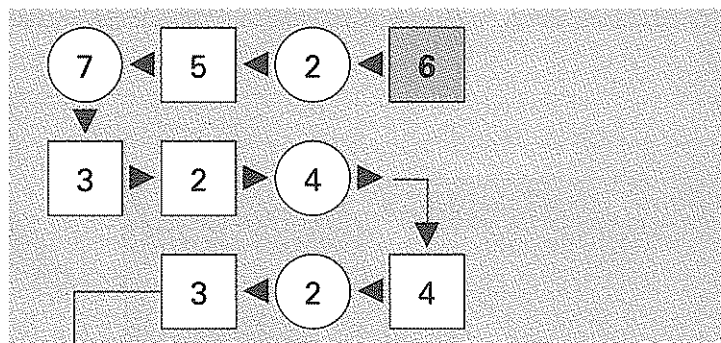
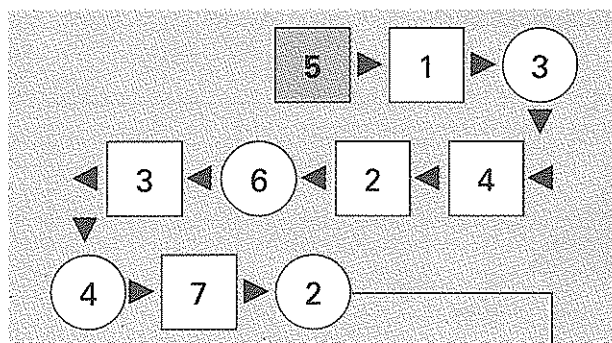
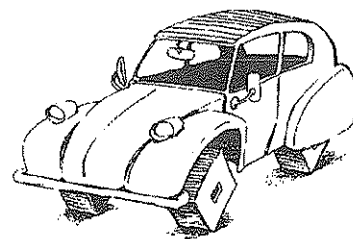
tel er 2 bij

3

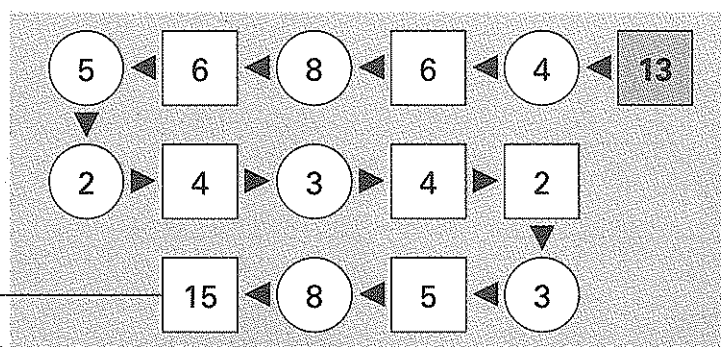
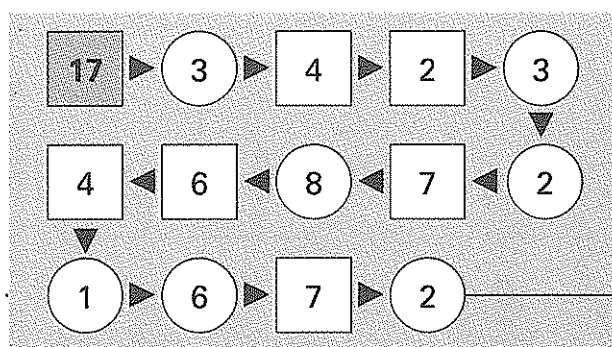
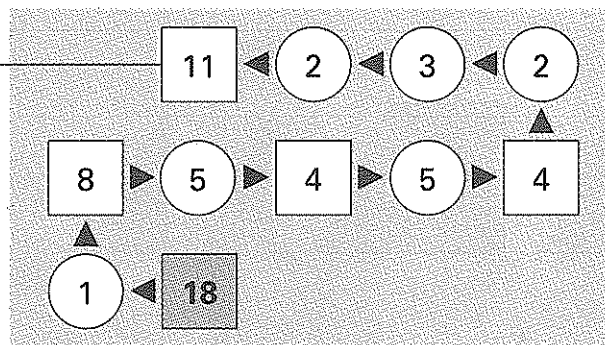
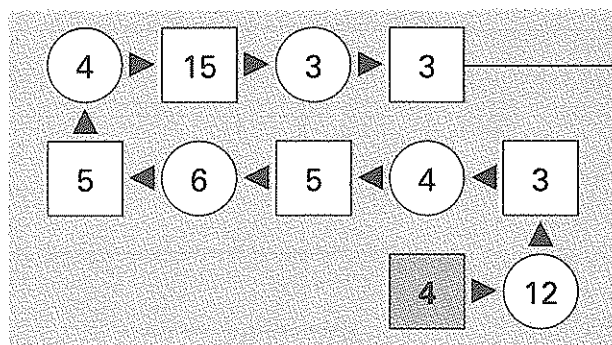
trek er 3 af

4

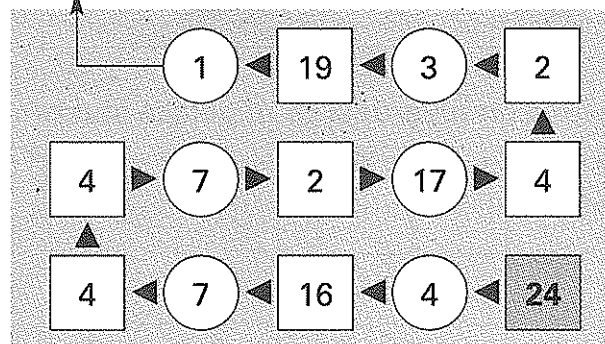
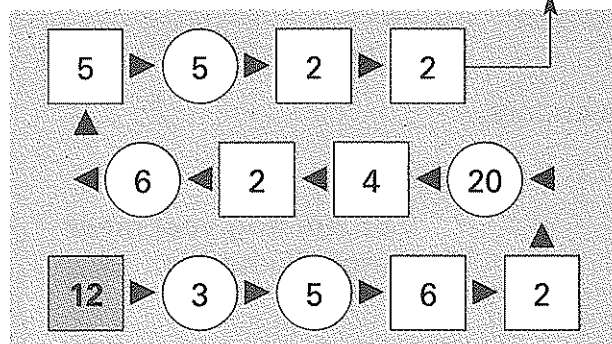
trek er 4 af, en zo verder.

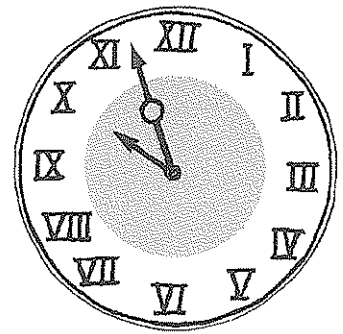
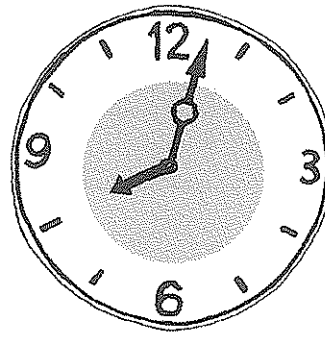
$$3 + 2 = 9 - 4$$

$$28 - 12 = 4 + 12$$

Kun jij Romeinse cijfers lezen?
Kijk naar de klokken hiernaast,
dan kun je het zien.

Vul nu maar in:

I = 1

IV = 4

III = 3

VIII = 8

V = 5

XI = 11

VI = 6

XII = 12

X = 10

II = 2

IX = 9

XV = 15

Maak een Romeinse getallenlijn van 1 tot 15.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

En maak nu deze sommen met Romeinse cijfers.

$$I + II = III$$

$$V + III = VIII$$

$$II + II = IV$$

$$V + I = VI$$

$$V + V = X$$

$$VI + III = IX$$

$$X + I = XI$$

$$X + II = XII$$

$$IV + IV = VIII$$

$$III - I = II$$

$$VII - V = II$$

$$VI - IV = II$$

$$VIII - III = V$$

$$XI - X = I$$

$$XII - III = IX$$

$$XII - II = X$$

$$IV - II = II$$

$$XI - VI = V$$

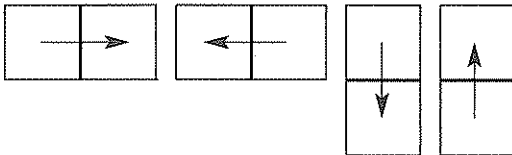

Maak een getallenlijn van 16 tot 30.

XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	XXII	XXIII	XXIV	XXV	XXVI	XXVII	XXVIII	XXIX	XXX
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Ga van 1 naar 2, dan naar 3, dan naar 4, ... tot de 20.

Je mag

Maar niet schuin! Probeer het eerst met potlood.

1	2	3	4	15	16	17
2	7	4	5	14	15	18
3	6	5	6	13	16	17
8	7	12	13	12	13	18
9	8	9	10	11	18	19
10	9	10	13	12	17	20

6	5	4	1	2	3	4
11	10	3	2	4	4	5
12	9	8	7	6	5	6
13	10	7	8	9	8	7
12	11	12	13	14	15	8
13	12	13	18	17	16	17
14	15	14	15	19	17	18
15	18	19	20	19	18	19

Van 1 naar 20

Hoeveel manieren zijn er? Twee.

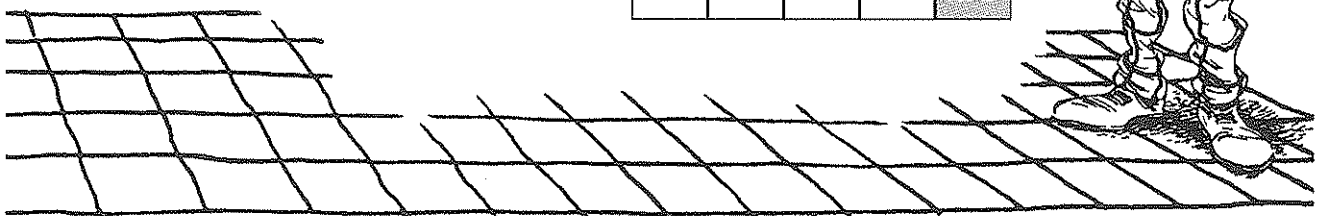
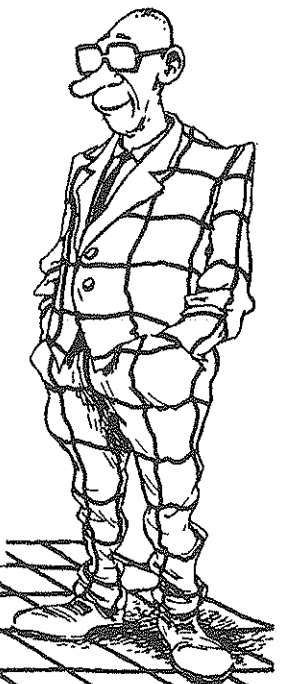
5	8	7	8	9	10	11	12
4	9	6	13	12	11	12	13
3	4	5	14	15	16	13	14
2	5	6	7	18	17	18	19
1	2	3	8	17	16	18	20
2	5	4	9	16	15	19	19
3	4	7	8	15	16	17	18
6	5	6	9	14	13	14	15
7	8	11	10	11	12	15	16

Maak nu zelf een weg van 1 naar 10.

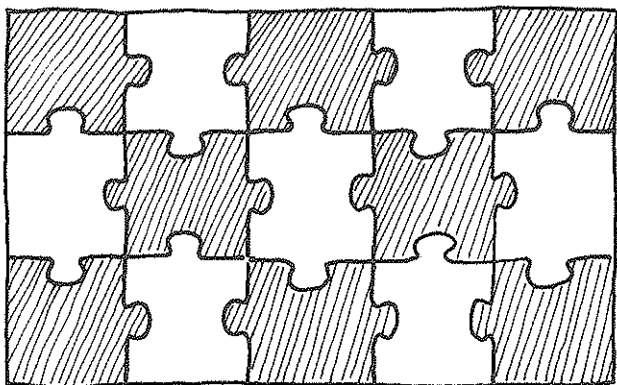
Waar kom je uit? Er zijn twee manieren.

5	4	5	8	9
4	3	6	7	10
1	2	7	7	
		8	9	10
	5			

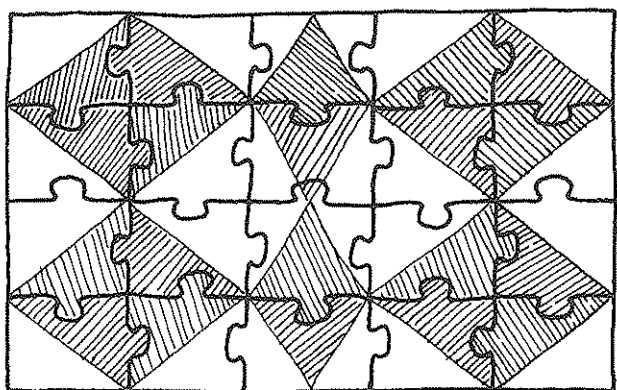
1	8	9	10	11
2	7	14	13	12
3	6	15	18	19
4	5	16	17	20

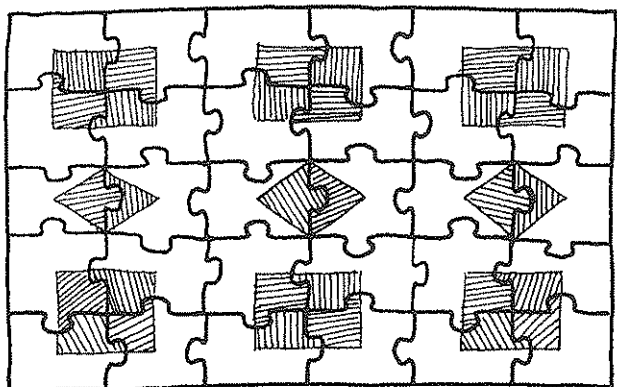
Hoeveel stukjes hebben deze puzzels als ze helemaal klaar zijn?

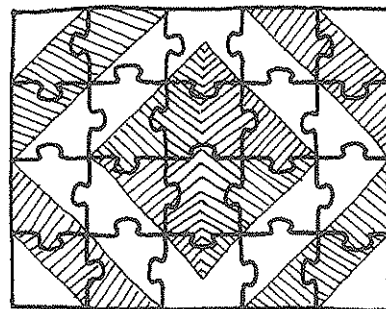
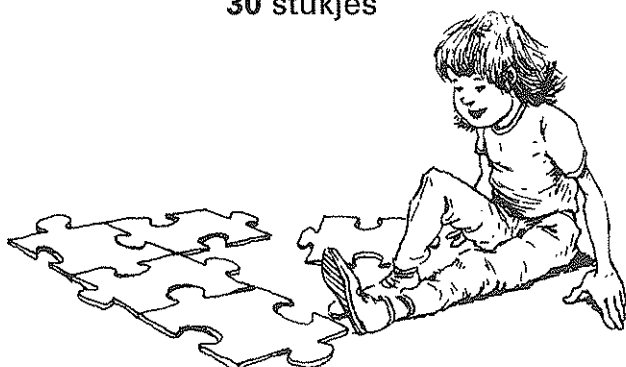
15 stukjes

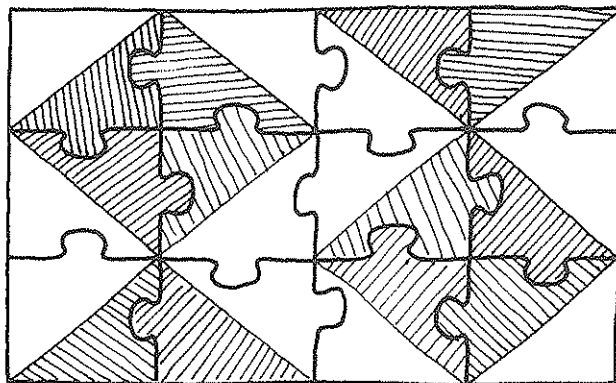
20 stukjes

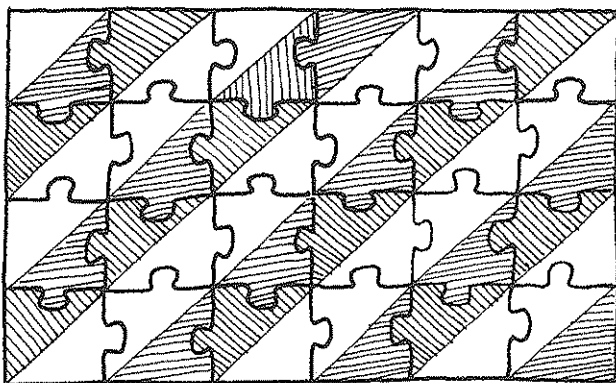
30 stukjes

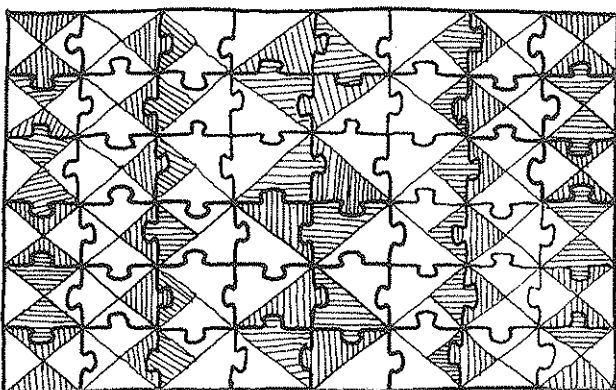
20 stukjes

12 stukjes

24 stukjes

48 stukjes

Kun je de puzzels ook afmaken? Teken de figuren heel precies. Geef ze ook een kleur.

Maak elke rij af.
Kijk of het klopt.

2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
1	3	5	7	9	11	13	15	17	19
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30

19	18	16	15	13	12	10	9	7	6
20	18	19	17	18	16	17	15	16	14
1	3	6	8	11	13	16	18	21	23

0	1	3	6	10	15	21	28	36	45
2	1	4	3	6	5	8	7	10	9
1	9	2	8	3	7	4	6	5	5

Bedenk nu zelf een paar rijen.

10 9 7 5 6 4

Vul de lege vakjes in.

33	-	7	=	26
-		+		-
5	+	9	=	14
=		=		=
28	-	16	=	12

52	+	18	=	70
-		+		-
42	-	7	=	35
=		=		=
10	+	25	=	35

76	=	92	-	16
+		+		-
9	=	7	+	2
=		=		=
85	=	99	-	14

Vul de tekens in.

4	-	2	=	2
+		+		-
3	=	5	-	2
=		=		=
7	-	7	=	0

Het kan ook anders.

43	+	18	=	61
+		-		+
25	-	11	=	14
=		=		=
68	+	7	=	75

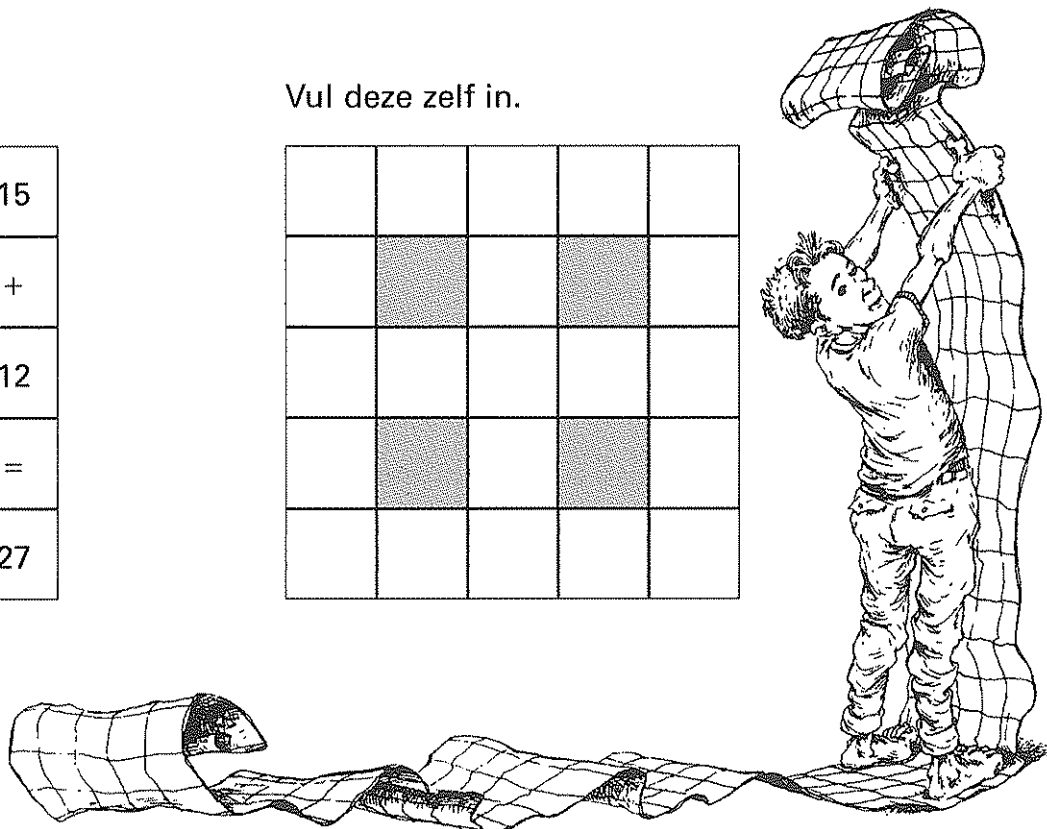
Het kan ook anders.

Maak deze zelf af.

23	-	8	=	15
+		-		+
9	+	3	=	12
=		=		=
32	-	5	=	27

De tekens kunnen ook anders.

Vul deze zelf in.

Wat komt er op de stippen?

$$a = 1 \quad b = 2$$

$$a + b = 3$$

$$b - a = 1$$

$$k = 2$$

$$k + l = 7$$

$$l = 5$$

$$d + e = 10$$

$$d = 6$$

$$e = 4$$

$$v + w = 12$$

$$w = 8$$

$$v = 4$$

$$x = 3 \quad y = 5 \quad z = 7$$

$$x + y = 8$$

$$z - y = 2$$

$$x + z = 10$$

$$z - x = 4$$

$$f = 3$$

$$f + q = 8$$

$$q = 5$$

$$m + n = 18$$

$$m = 10$$

$$n = 8$$

$$p + q = 17$$

$$q = 9$$

$$p = 8$$

$$s - r = 4$$

$$s = 10$$

$$r = 6$$

$$t - u = 7$$

$$t = 12$$

$$u = 5$$

$$x - c = 12$$

$$c = 7$$

$$x = 19$$

$$e - i = 14$$

$$i = 6$$

$$e = 20$$

$$r = 4$$

$$r + s = 12$$

$$s = 8$$

$$s + t = 10$$

$$t = 2$$

$$k = 5$$

$$k + l = 7$$

$$l = 2$$

$$l + m = 17$$

$$m = 15$$

$$a = 2$$

$$a + b = 5$$

$$b = 3$$

$$c - b = 1$$

$$c = 4$$

$$x = 17$$

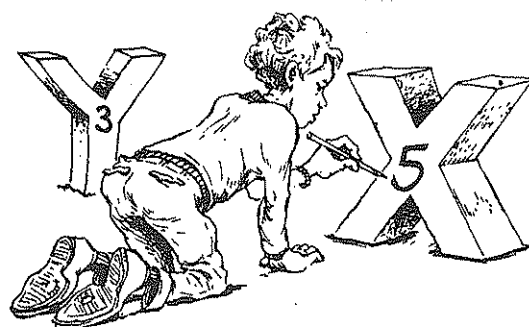
$$x - v = 12$$

$$v = 5$$

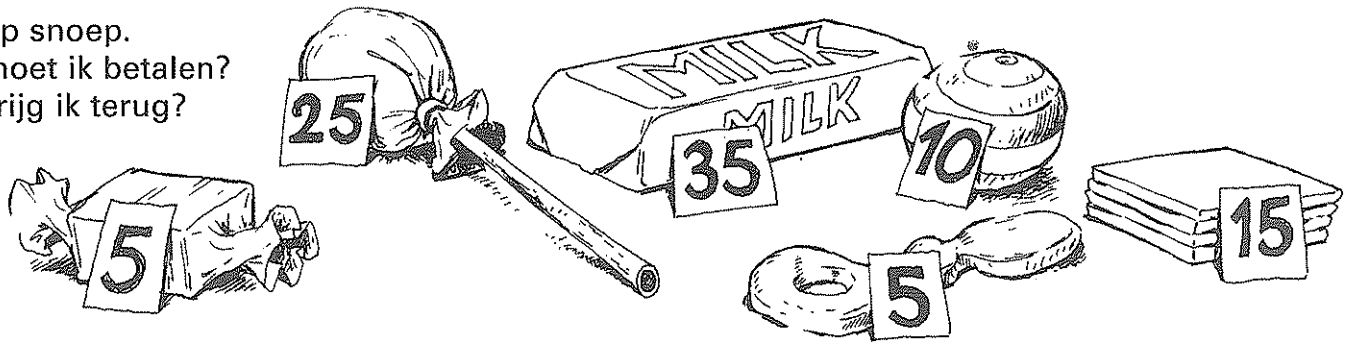
$$v + w = 12$$

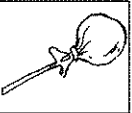
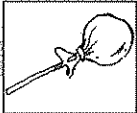
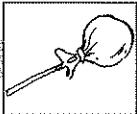
$$w = 7$$

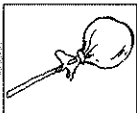
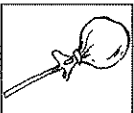
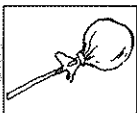
Bedenk zelf nog een paar van zulke sommen.

Ik koop snoep.
Wat moet ik betalen?
Wat krijg ik terug?

ik koop	ik betaal	ik geef
  	20 cent	 1
  	40 cent	 2
   	50 cent	1
   	75 cent	1 1 1 Het kan ook anders.

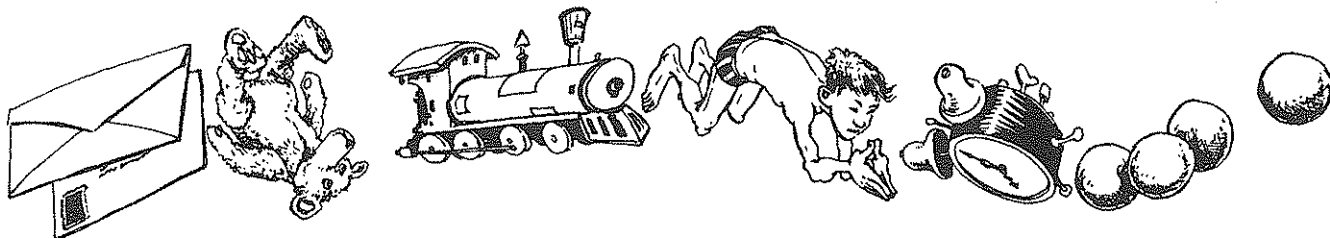
ik koop	ik moet betalen	ik geef	ik krijg terug
 	15 cent	 1	 1
  	60 cent	1 1	 1
   	35 cent	1	 1 1
   	85 cent	2	 1 1
   	 cent		

Het kan ook anders.

Zet een kruis in het goede vakje.

waar niet waar weet ik niet

1	De helft van twee is evenveel als twee keer een half.	☒	☐	☐
2	Ik krijg drie kaarten met de post.
Maria krijgt twee keer zoveel kaarten als ik.
Zij krijgt vijf kaarten met de post.	☐	☒	☐
3	Een beer kost twee euro meer dan een pop.
Ik heb te weinig geld om een beer te kopen.
De pop kan ik wel kopen.	☐	☐	☒
4	Een trein rijdt door een tunnel.
De tunnel is 200 meter lang.
De trein is 100 meter lang.
In één minuut is de trein weer uit de tunnel.	☐	☐	☒
5	Serdar wint met zwemmen van Tony.
Tony wint altijd van Jurre.
Serdar zwemt harder dan Jurre.	☒	☐	☐
6	Alle kinderen uit mijn groep gaan meestal voor acht uur naar bed.
Niels ging gisteravond om negen uur naar bed.
Niels zit niet in mijn groep.	☐	☐	☒
7	Alle kinderen in de straat zijn langer dan ik.
Van mijn groep ben ik de langste.
Van mijn groep woont er niemand in mijn straat.	☒	☐	☐
8	Ik heb tien knikkers, gele, rode en blauwe.
De helft van mijn knikkers is niet rood.
Dus ik heb vijf rode knikkers.	☒	☐	☐

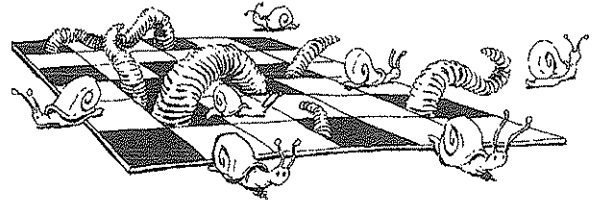

Kies twee kleuren.

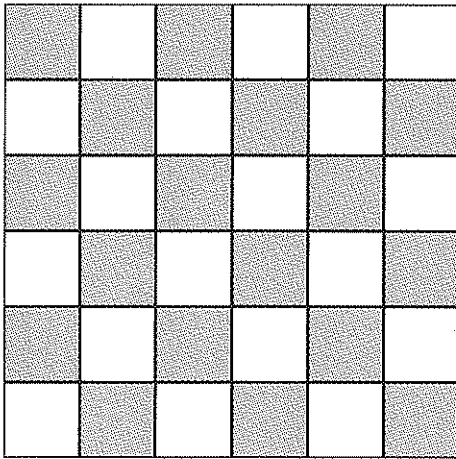
Geef de helft van de tegels de ene kleur.

De rest van de tegels de andere kleur.

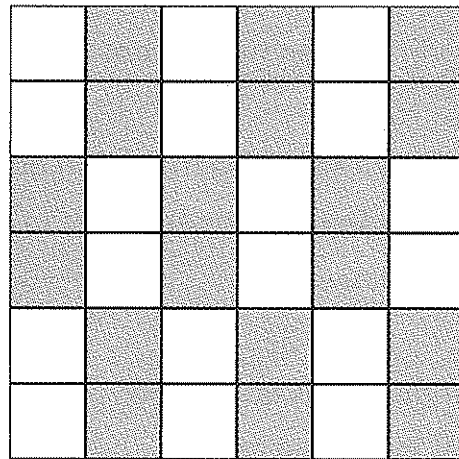
Maak een heel mooi patroon, telkens anders.

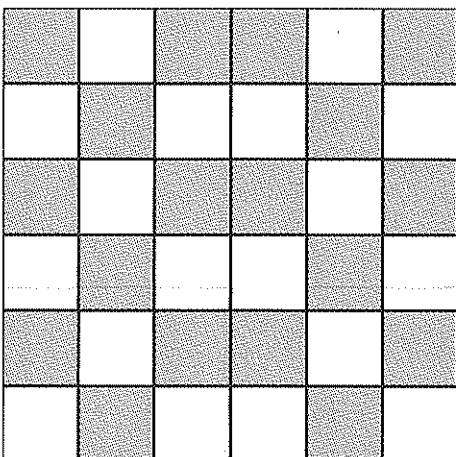
1 kleur 1: 18 vakjes kleur 2: 18 vakjes

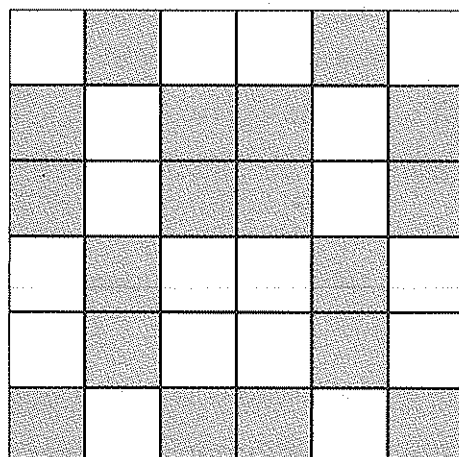
2 kleur 1: 18 vakjes kleur 2: 18 vakjes

3 kleur 1: 18 vakjes kleur 2: 18 vakjes

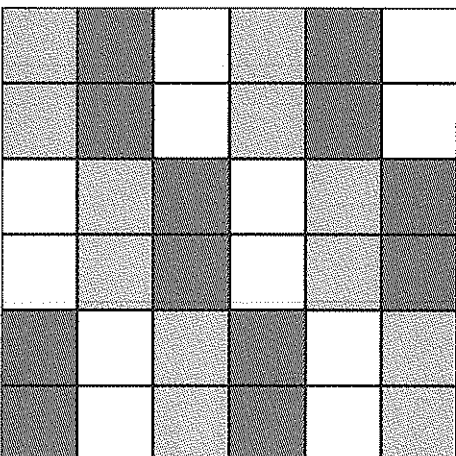
4 kleur 1: 18 vakjes kleur 2: 18 vakjes

5 Met 3 kleuren

 kleur 1: 12 vakjes kleur 2: 12 vakjes

 kleur 3: 12 vakjes

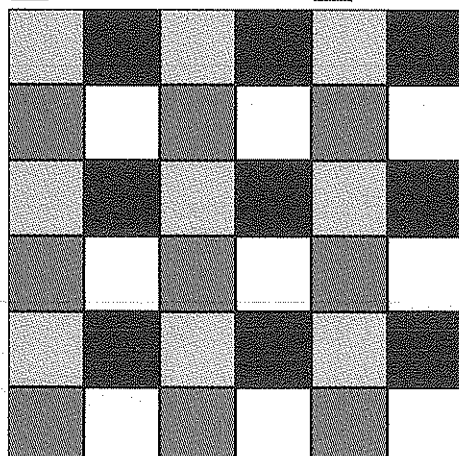
6 Met 4 kleuren

 kleur 1: 9 vakjes

 kleur 2: 9 vakjes

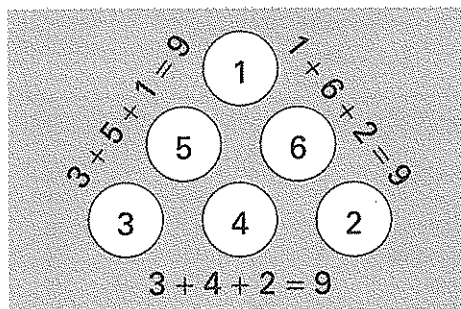
 kleur 3: 9 vakjes

 kleur 4: 9 vakjes

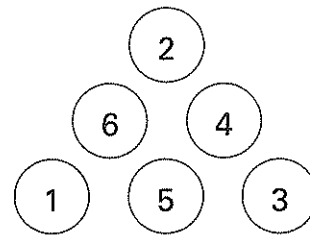
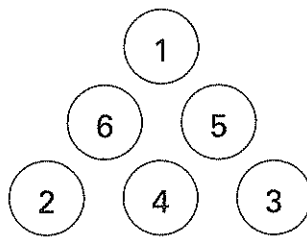
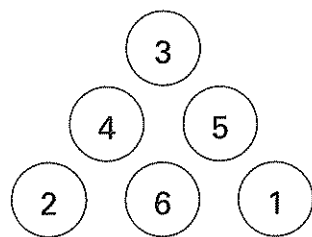
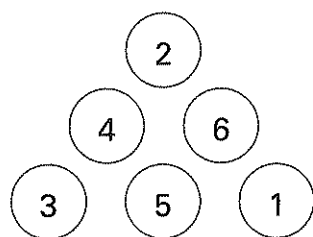

Er zijn heel
veel
patronen
mogelijk.

Kijk naar de driehoek hieronder. De getallen aan de zijkant zijn steeds samen 9.

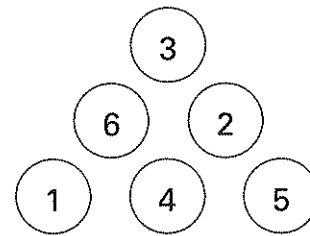
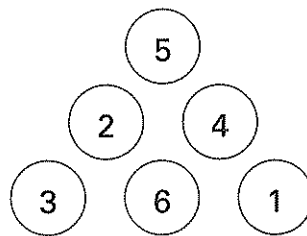
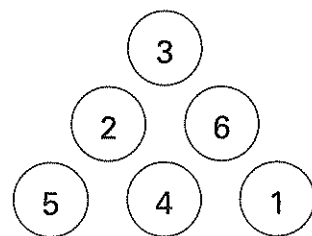
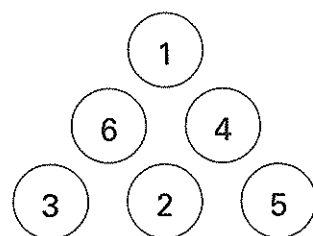

Maak nu zelf een paar driehoeken, waar telkens 9 uitkomt. Gebruik in elke driehoek de getallen 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

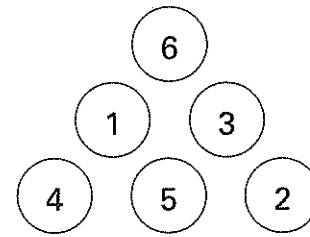
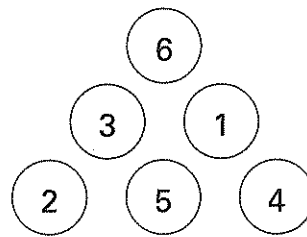
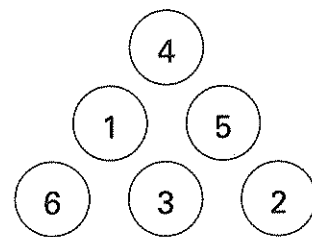
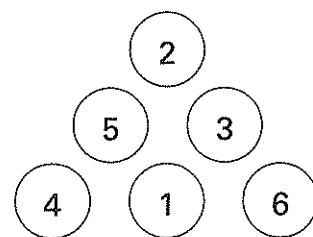
Er zijn nog andere mogelijkheden

Je kunt ook reken-driehoeken maken waar telkens 10 uitkomt. Gebruik weer in elke driehoek alleen 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

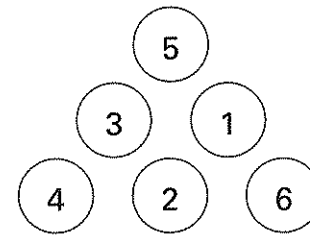
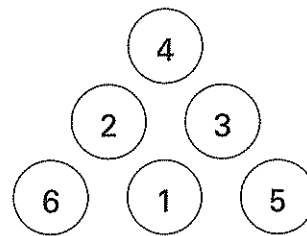
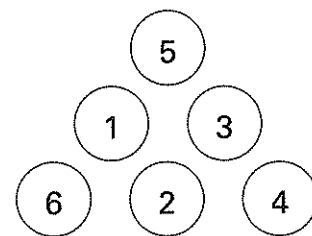
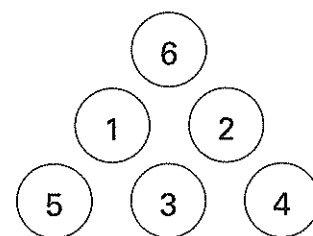
Er zijn nog andere mogelijkheden

En waar 11 uitkomt.

Er zijn nog andere mogelijkheden

En waar 12 uitkomt.

Er zijn nog andere mogelijkheden

Hiernaast zie je een blad van een kalender.
Kijk hoe het werkt en maak dan de opdrachten.

april					
					
dag	week				
	1	2	3	4	5
maandag		5	12	19	26
dinsdag		6	13	20	27
woensdag		7	14	21	28
donderdag	1	8	15	22	29
vrijdag	2	9	16	23	30
zaterdag	3	10	17	24	
zondag	4	11	18	25	

1 Hoeveel dagen zijn er op de kalender ingevuld? **30**

Dit is een **week/jaar/maand** kalender. **maand**

2 Hoeveel zondagen vallen er in deze maand? **4**

Op welke data is het zondag? **4, 11, 18, 25**

3 Op welke data is het donderdag? **1, 8, 15, 22, 29**

4 Op 10 april is het **zaterdag**.

Op 8 april is het **donderdag**.

Op 21 april is het **woensdag**.

Op 24 april is het **zaterdag**.

Op 31 maart is het **woensdag**.

Op 2 mei is het **zondag**.

Op 8 mei is het **zaterdag**.

Op 22 mei is het **zaterdag**.

5 2 april. 4 dagen later is het **6 april**.

14 april, 7 dagen later is het **21 april**.

24 april, 7 dagen later is het **1 mei**.

6 april, 3 weken later is het **27 april**.

27 april, 1 week later is het **4 mei**.

7 april. 1 maand later is het **5 mei**.

Het is dan **dinsdag**.

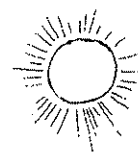
Het is dan **woensdag**.

Het is dan **zaterdag**.

Het is dan **dinsdag**.

Het is dan **dinsdag**.

Het is dan **woensdag**.

6 Maart telt 31 dagen, april 30, mei 31, juni 30.

Wat voor dag is het op 1 maart? **maandag**.

Wat voor dag is het op 1 mei? **zaterdag**.

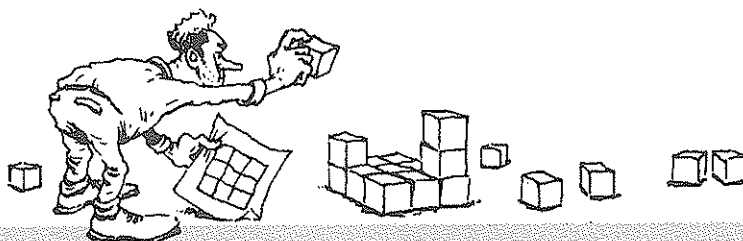
Wat voor dag is het op 1 juni? **dinsdag**.

Wat voor dag is het op 1 juli? **donderdag**.

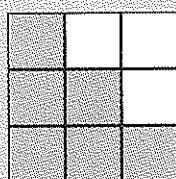
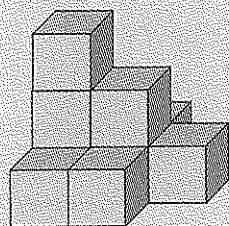
7 Teken zelf het kalenderblad van de maand mei.

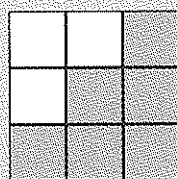
Hoe ziet het bouwwerk eruit?
Kleur de juiste vakjes.
Zet de cijfers in de plattegrond.

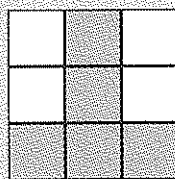
Voorbeeld

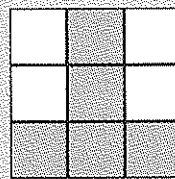
voor

achter

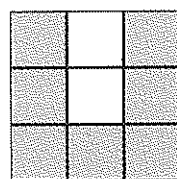
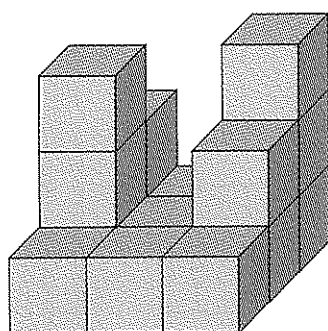
rechts

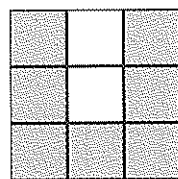
links

?	1	
3	2	1
1	1	

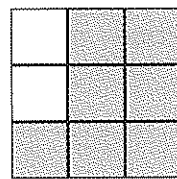
boven

voor

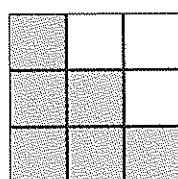
achter

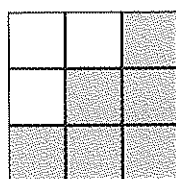
rechts

2	1	3
3	1	2
1	1	1

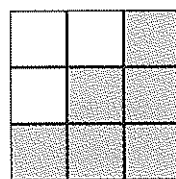
boven

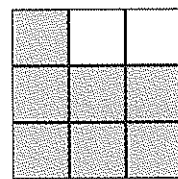
voor

achter

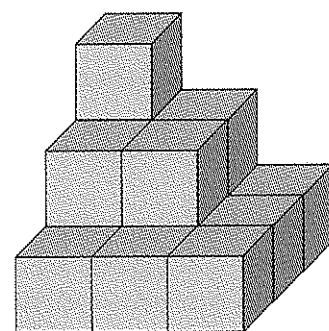
rechts

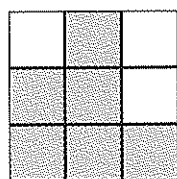
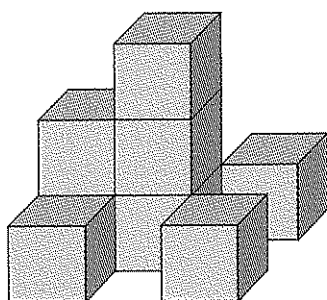
links

3	2	1
2	2	1
1	1	1

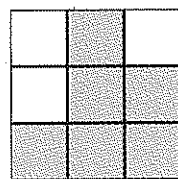
boven

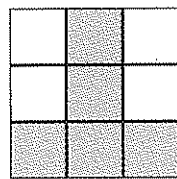
Let op, je kunt niet alles zien!

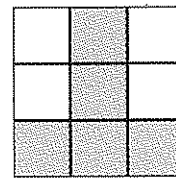
voor

achter

rechts

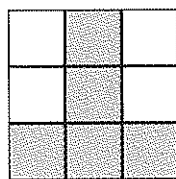
links

?	0	2
2	3	0
1	0	1

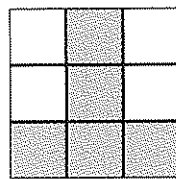
boven

1	1	1
1	3	1
1	1	1

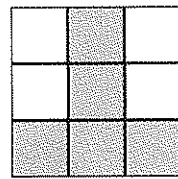
boven

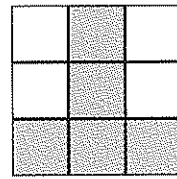
voor

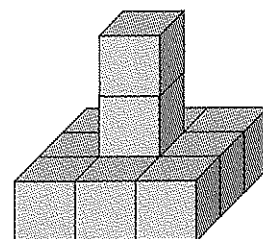
achter

rechts

links

teken hier het
bouwwerk

Teken zelf een bouwwerk.

Maak drie sommen.

Gebruik de getallen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

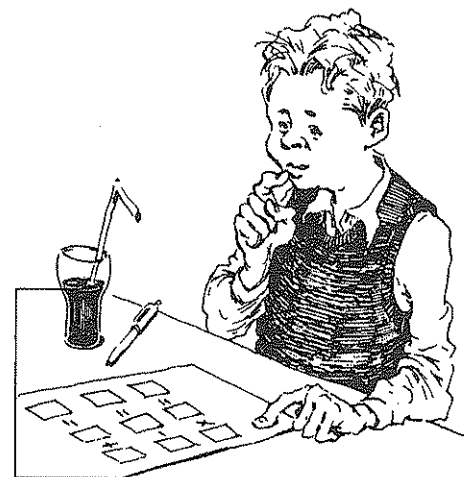
Gebruik elk getal één keer.

Voorbeeld:

$$\begin{array}{rcl} 4 & + & 5 = 9 \\ 8 & - & 7 = 1 \\ 2 & \times & 3 = 6 \end{array}$$

Nu jij:

$$\begin{array}{rcl} 7 & + & 1 = 8 \\ 9 & - & 4 = 5 \\ 3 & \times & 2 = 6 \end{array}$$

Kan het nog anders? Probeer maar.

$$\begin{array}{rcl} 5 & + & 4 = 9 \\ 8 & - & 1 = 7 \\ 2 & \times & 3 = 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 1 & + & 7 = 8 \\ 9 & - & 5 = 4 \\ 3 & \times & 2 = 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 5 & + & 4 = 9 \\ 8 & - & 7 = 1 \\ 2 & \times & 3 = 6 \end{array}$$

Er zijn nog andere mogelijkheden.

Maak vijf sommen waar hetzelfde antwoord uitkomt.

Gebruik de getallen 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Gebruik elk getal één keer.

Alleen het antwoord is telkens hetzelfde getal.

Kan het ook anders?

Probeer maar.

$$0 + 9 = 9$$

$$1 + 8 = 9$$

$$2 + 7 = 9$$

$$3 + 6 = 9$$

$$4 + 5 = 9$$

$$9 - 8 = 1$$

$$7 - 6 = 1$$

$$5 - 4 = 1$$

$$3 - 2 = 1$$

$$1 - 0 = 1$$

Zoek negen getallen die samen 99 zijn.

Ze liggen naast elkaar op de getallenlijn.

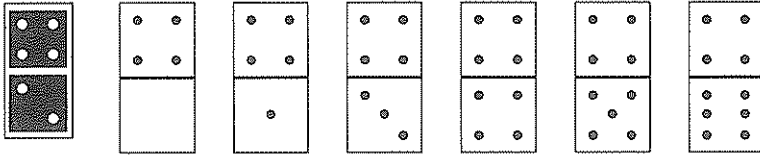
$$7 + 8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 = 99$$

Van elke dominosteen is er maar één.

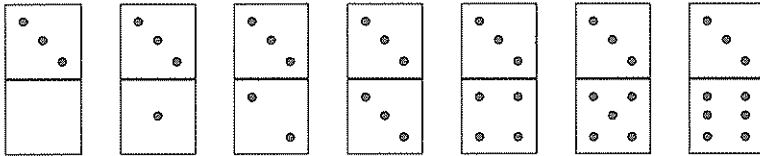
Hoeveel zijn er met een erop?

7 Teken ze.

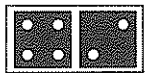

En hoeveel zijn er waar een op staat?

7 Teken ze.

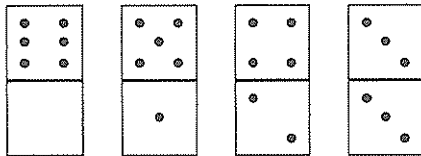

Hoeveel zijn er met een ? 7 En met een leeg vakje ? 7

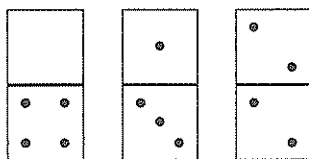

Dit is een steen met 6 stippen.

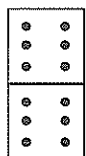
Hoeveel stenen zijn er met 6 stippen? 4 Teken ze.
Let op: van elke steen is er maar één!

Hoeveel stenen zijn er met 4 stippen? 3
Teken ze.

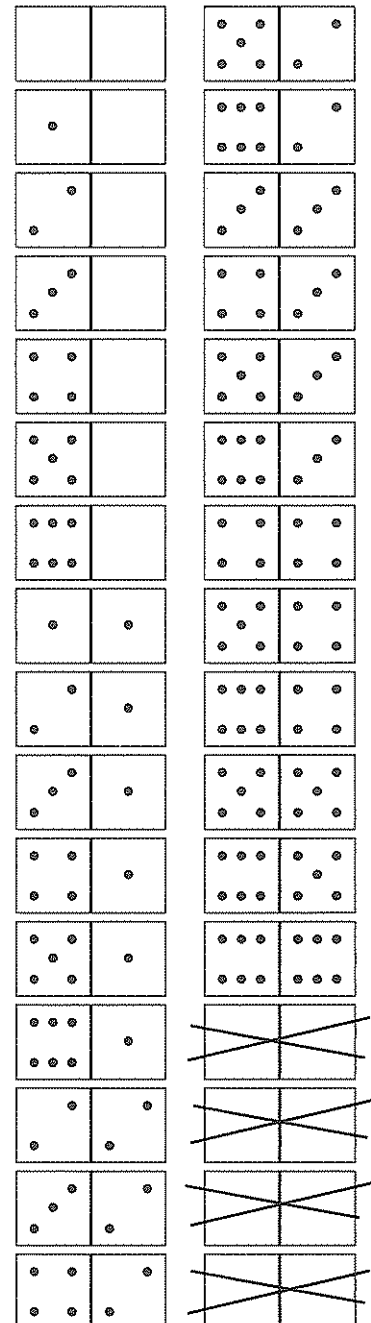
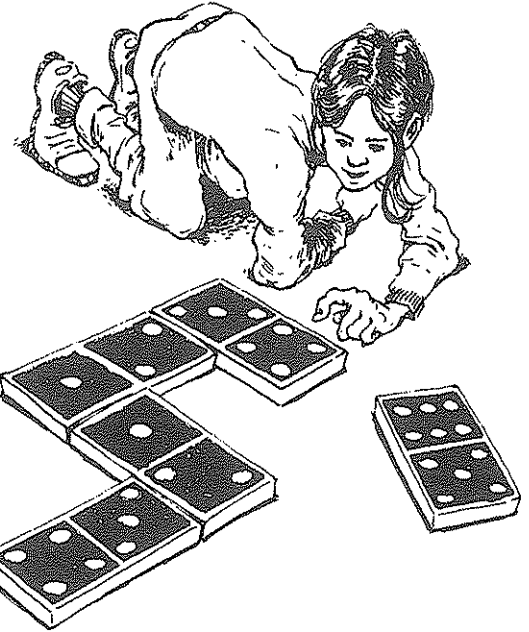

En met 12? 1

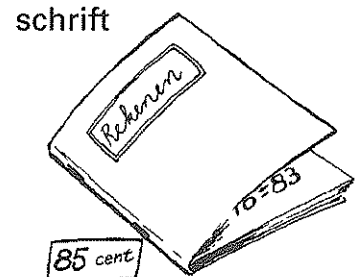
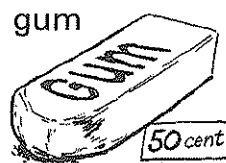
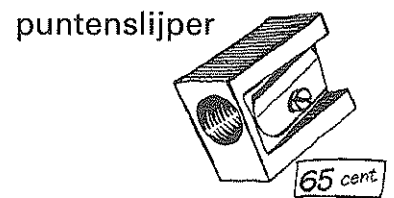
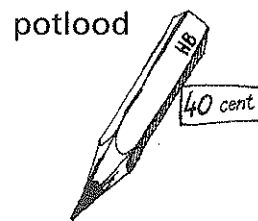
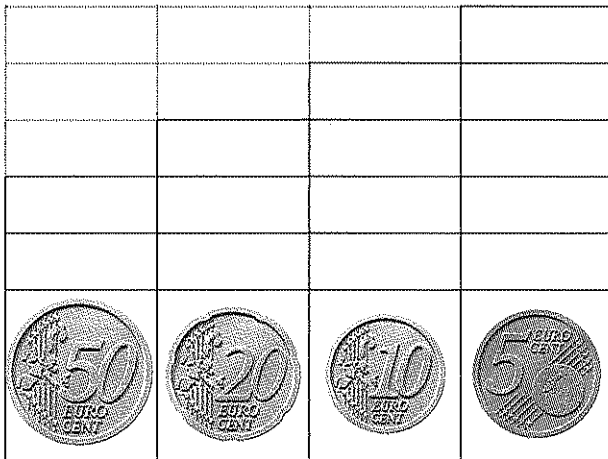

Van elke steen is er maar één! Hoeveel stenen zijn er in totaal? 28
Teken ze in de vakjes. Doe het handig.

Tip: je kunt hier ook echte dominostenen bij gebruiken.

In de grafiek zie je hoeveel geld je hebt.

1 Vul in:

Ik heb 2×50 cent, dat is 100 cent

Ik heb 3×20 cent, dat is 60 cent

Ik heb 4×10 cent, dat is 40 cent

Ik heb 5×5 cent, dat is 25 cent

Bij elkaar heb ik **225** cent

2 potloden kosten 80 cent

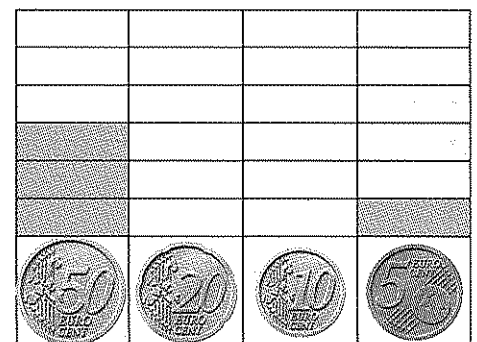
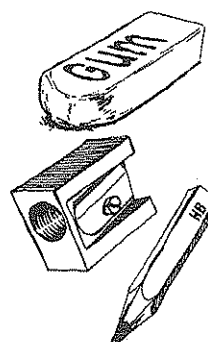
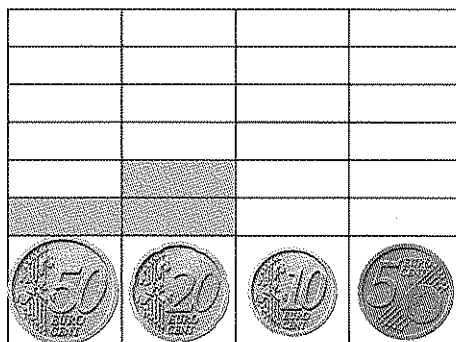
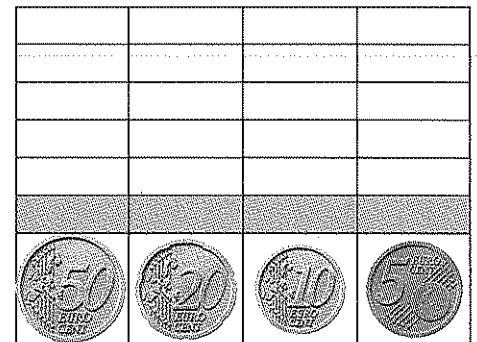
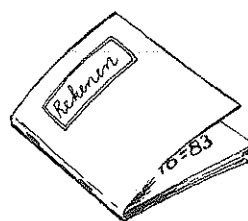
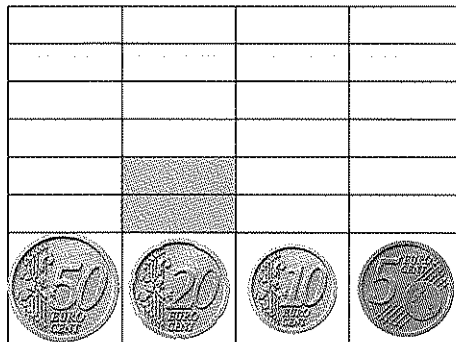
2 gummen kosten 100 cent

1 potlood en 1 puntenslijper kosten 105 cent

1 puntenslijper en 1 gum kosten 115 cent

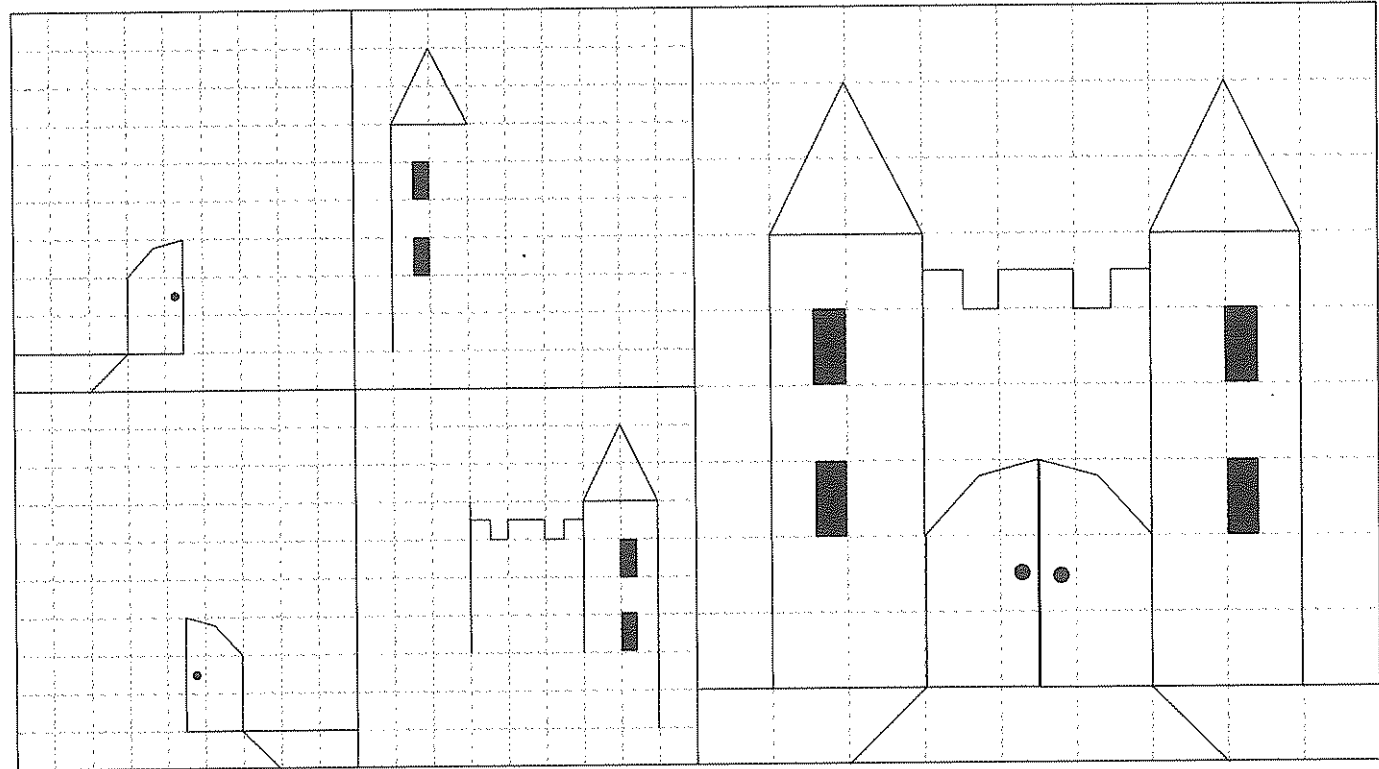
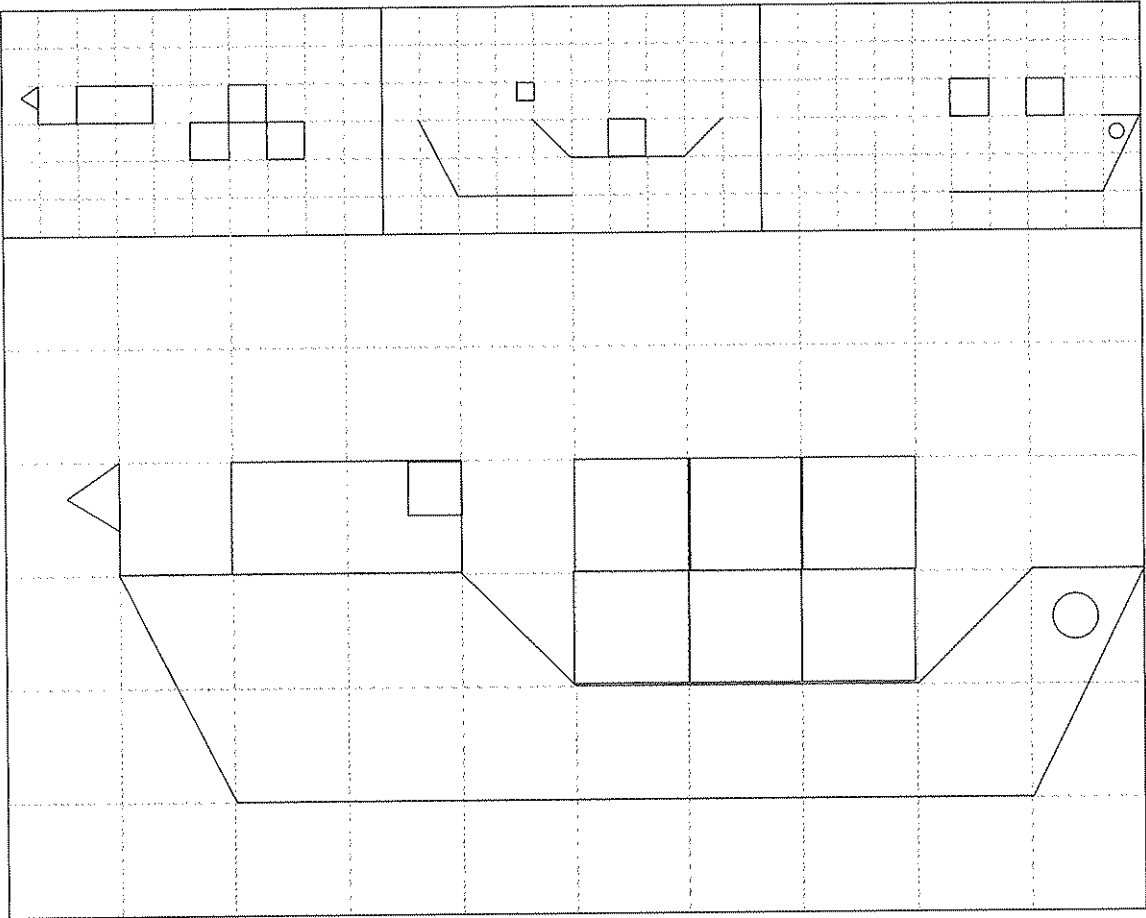
1 schrift en 1 potlood kosten	125 cent
-------------------------------	----------

2 Betaal gepast. Geef zo weinig mogelijk munten. Kleur in de grafiek wat je geeft.

3 Kijk naar de grafiek.
Hoeveel geld kom je tekort om alles te kopen? **15 cent**

Teken de lijntjes van de kleine vakken na in het grote vak.
Dan wordt het een goede tekening. Gebruik je potlood.

Vul de puzzels in. Zoek uit welk getal er in een leeg vakje past.

	a		b	
	2		6	
c	d	e	f	g
3	$\times$	3	=	9
	h		i	
	3		8	
j	k	l	m	n
1	=	9	-	8
	o		p	
	6		2	

a	twee
b	net als o
c	$a + 1$
d	keer
e	net als c
f	=
g	1×9
h	3

i	2 keer 4
j	vier - drie
k	=
l	net als g
m	min
n	net als i
o	twee $\times$ drie
p	net als a

a	3×2
b	$8 - 5$
c	$2 \times e$
d	=
e	2×4
f	$\times$
g	$e - a$
h	$e + a$

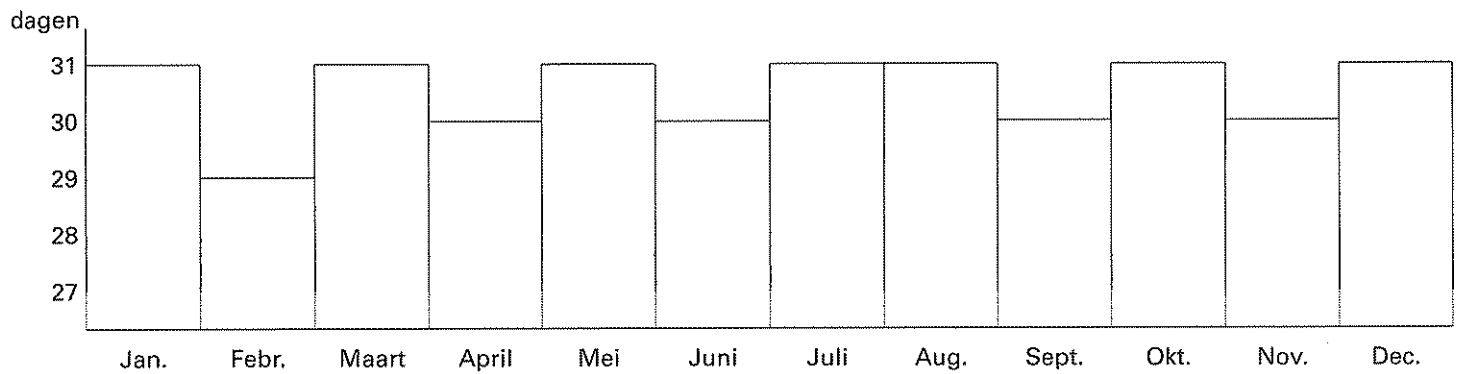
i	$l - e$
j	$l + n$
k	-
l	$e + g$
m	=
n	$l - g$
o	$j - l$
p	$c - l$

	a		b	
	6		3	
c	d	e	f	g
16	=	8	$\times$	2
	h		i	
	14		2	
j	k	l	m	n
18	-	10	=	8
	o		p	
	8		6	

	a		b		c	
	7		24		21	
d	e	f	g	h	i	j
4	+	8	=	17	-	5
	k		l		m	
	6		3		9	
n	o	p	q	r	s	t
15	=	3	$\times$	5	=	15
	u		v		w	
	13		8		12	

a	$21 - 14$
b	4×6
c	3×7
d	$b - 20$
e	+
f	$2 \times d$
g	=
h	$b - a$
i	-
j	$k - 1$
k	$2 \times l$
l	$d - 1$

m	$3 \times l$
n	$l \times j$
o	=
p	$a - d$
q	$\times$
r	$f - p$
s	=
t	$a + f$
u	$f + j$
v	$p + r$
w	$n - l$

Kijk naar de grafiek en geeft antwoord op de vragen.

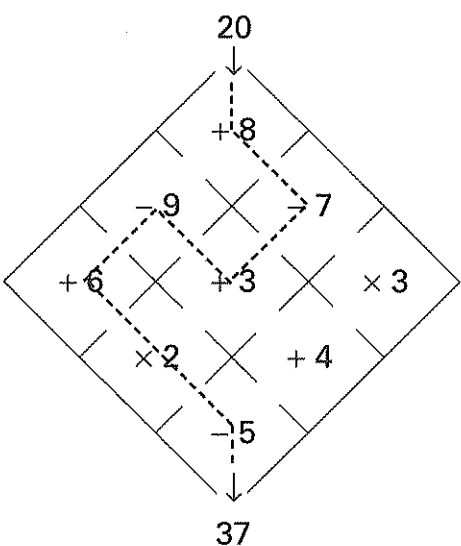
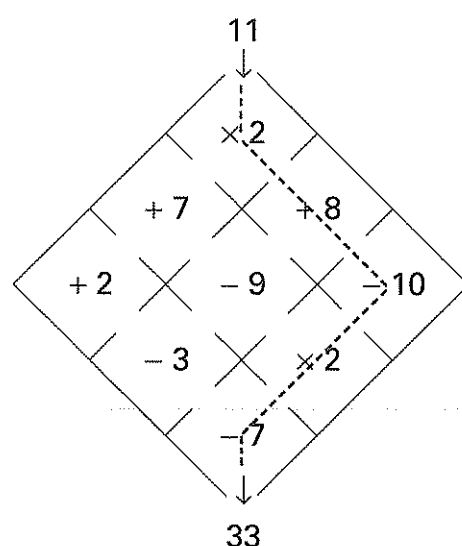
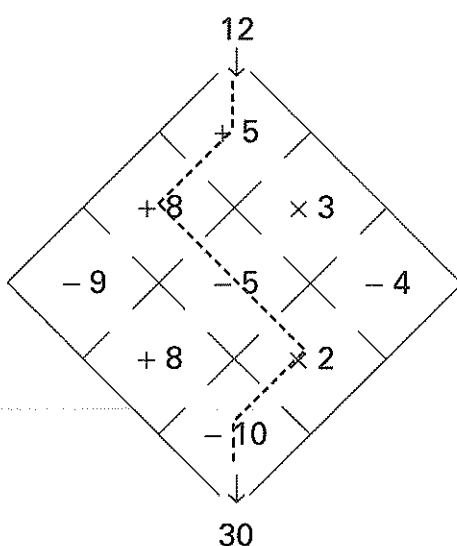
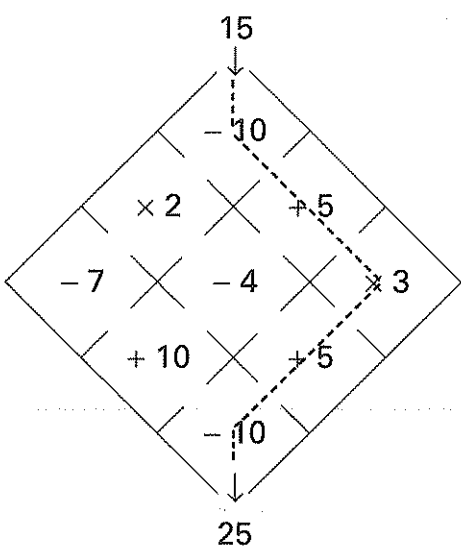
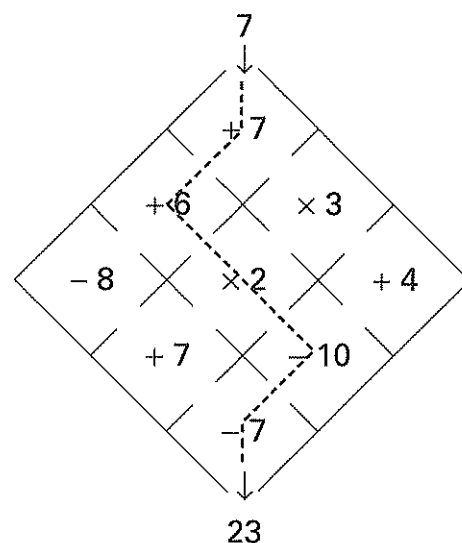
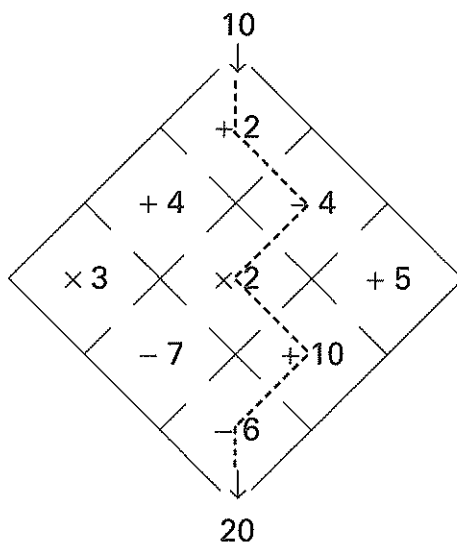
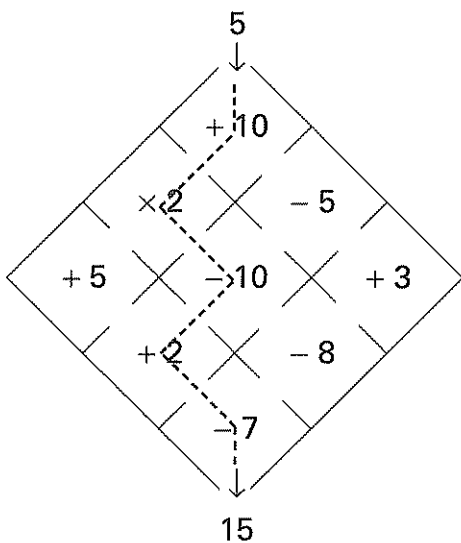
- 1 Welke maanden hebben 31 dagen? **januari, maart, mei, juli, augustus, oktober, december**
- 2 Welke maanden hebben 30 dagen? **april, juni, september, november**
- 3 Wat is de kortste maand? **februari**
- 4 Wanneer heb je twee lange maanden achter elkaar? **juli en augustus**
- 5 Een kwartaal duurt drie maanden.
Welke maanden zitten er in het eerste kwartaal? **januari, februari, maart**
In het tweede kwartaal zitten de maanden: **april, mei, juni**
In het derde kwartaal: **juli, augustus, september**
In het vierde kwartaal: **oktober, november, december**
- 6 Hoeveel dagen zitten er in het eerste kwartaal? **91 dagen**
- 7 Welke kwartalen hebben de meeste dagen? **het derde en vierde kwartaal**

Kijk goed naar de kalender.

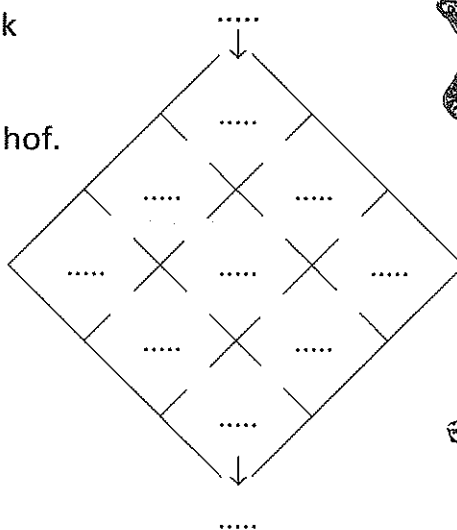
- 8 Op welke dag is het nieuwjaar? **woensdag**
- 9 De kerstvakantie begint op 23 december.
De kerstvakantie duurt 2 weken.
Je moet weer naar school op **maandag, 6 januari**.
- 10 Teken zelf het kalenderblaadje van januari van het volgend jaar.

december					
m	2	9	16	23	30
d	3	10	17	24	31
w	4	11	18	25	
d	5	12	19	26	
v	6	13	20	27	
z	7	14	21	28	
z	1	8	15	22	29

Kies de juiste weg door de doolfhof.
Probeer het eerst met potlood.

Maak
zelf
een
doolhof.

De dieren gaan op stap.
Laat met een kleurlijn zien hoe ze lopen.

Probeer eerst met potlood.

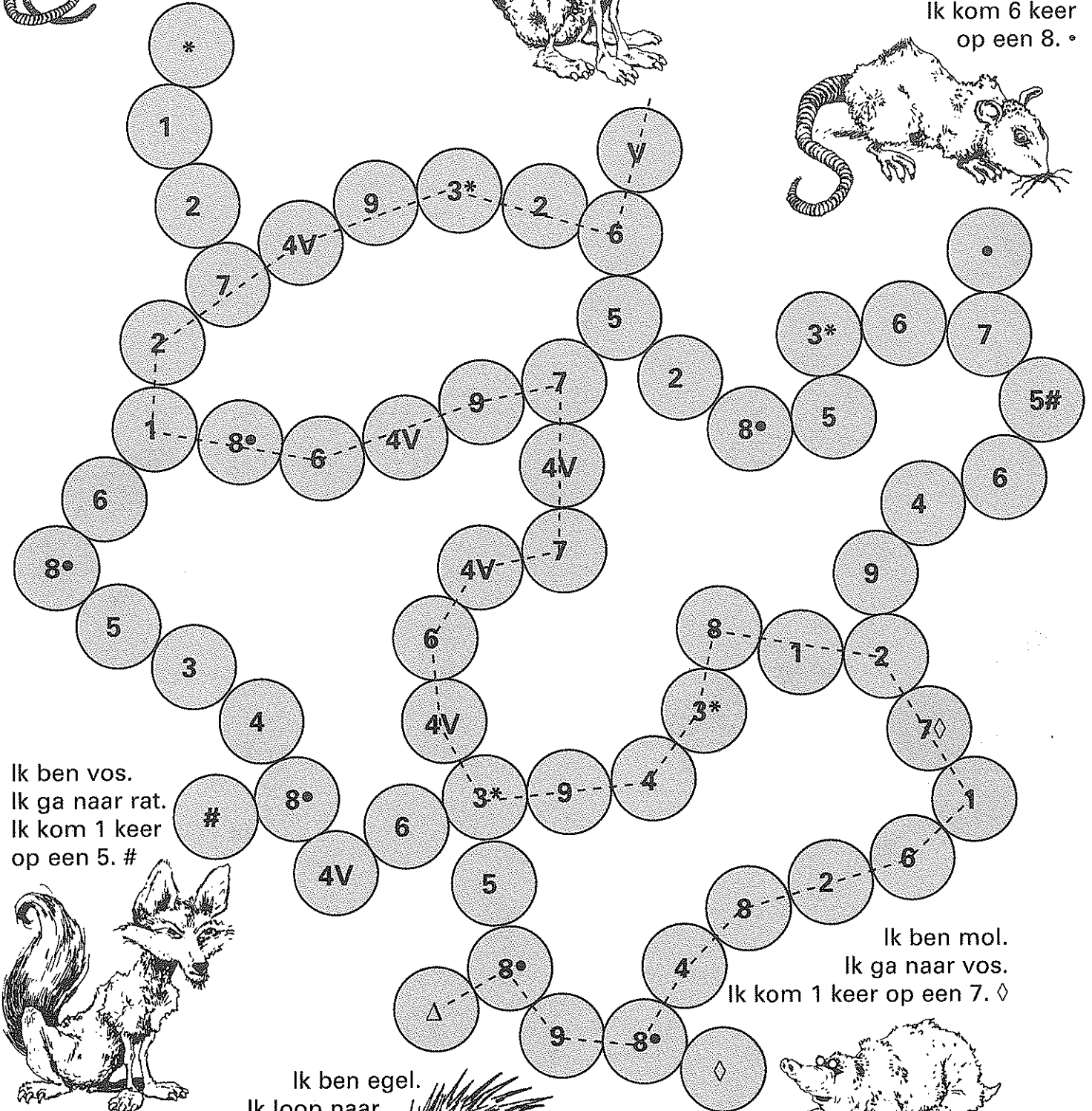

Ik ben muis.
Ik ga naar egel.
Ik kom 4 keer
op een 3. *

Ik ben haas.
Ik loop naar vos.
Ik kom 6 keer op een 4. V

Ik ben rat.
Ik ga naar mol.
Ik kom 6 keer
op een 8. °

Ik ben vos.
Ik ga naar rat.
Ik kom 1 keer
op een 5. #

Ik ben egel.
Ik loop naar
haas.
Ik kom
niet op
een 5. Δ

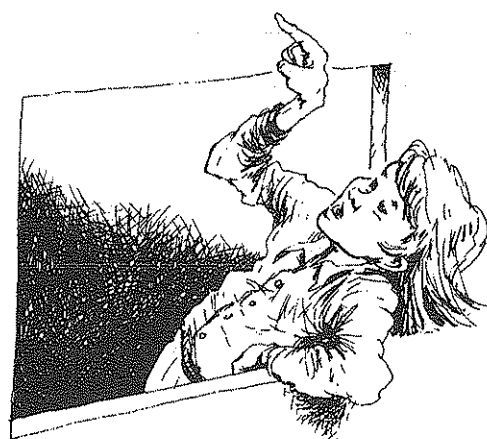
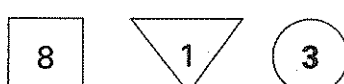
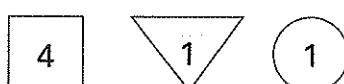
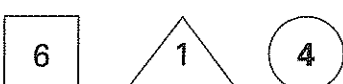
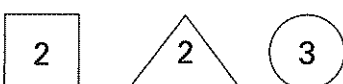
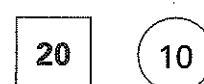
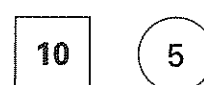
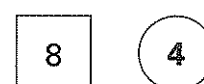
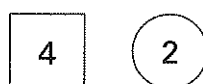
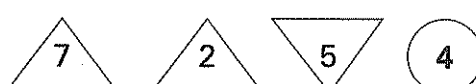
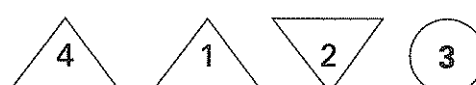
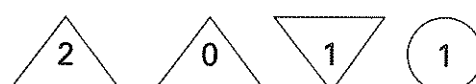
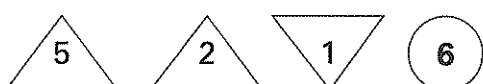
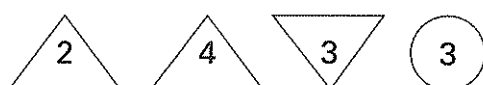
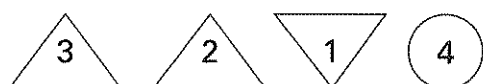
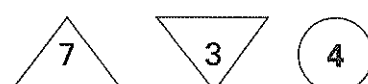
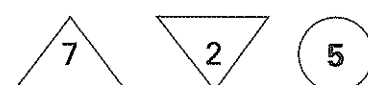
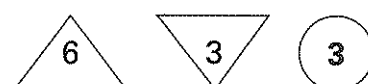
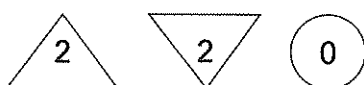
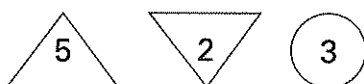
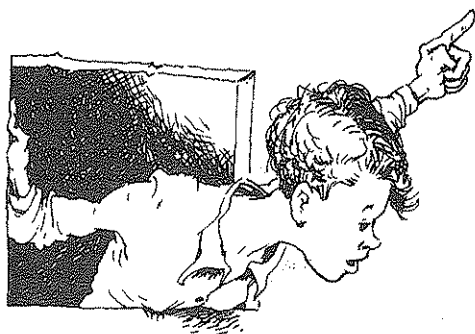
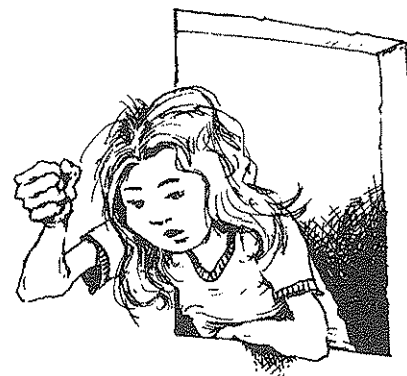
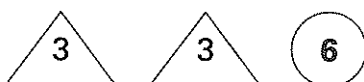
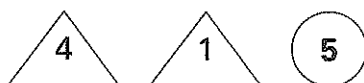
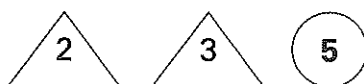
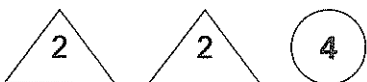
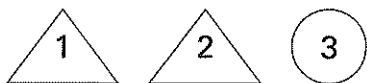
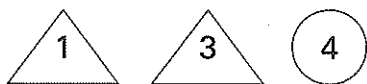

Ik ben mol.
Ik ga naar vos.
Ik kom 1 keer op een 7. ◇

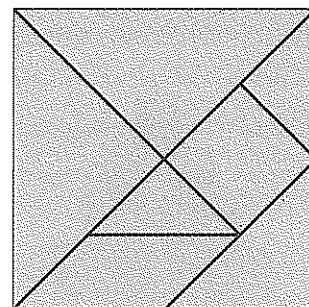
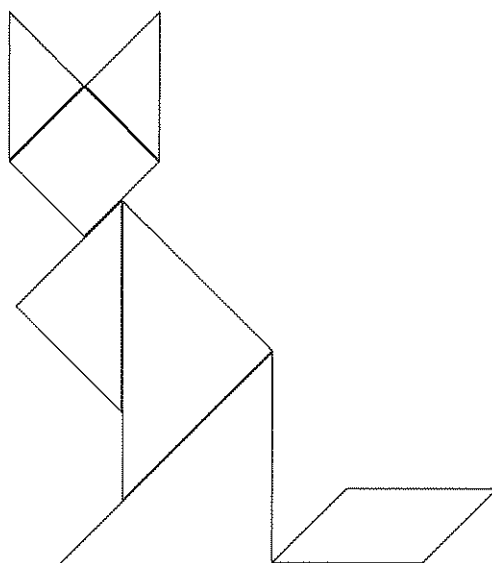
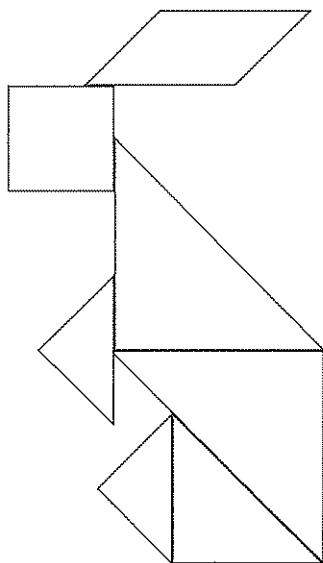
Welk getal hoort in het lege vakje?

Kijk goed, van elk rijtje zijn er steeds 1 of 2 voorgedaan.

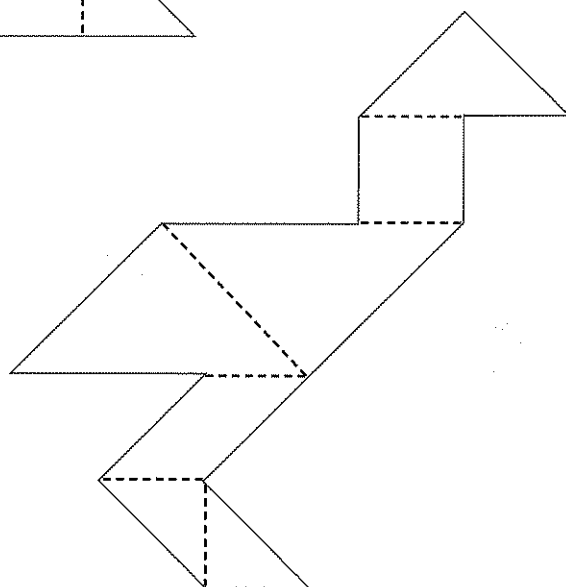
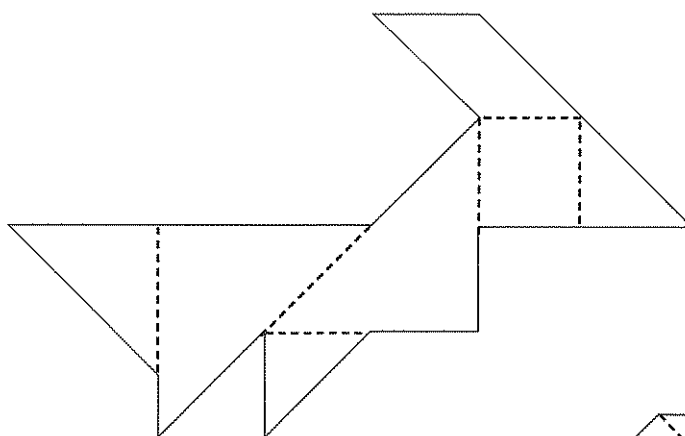
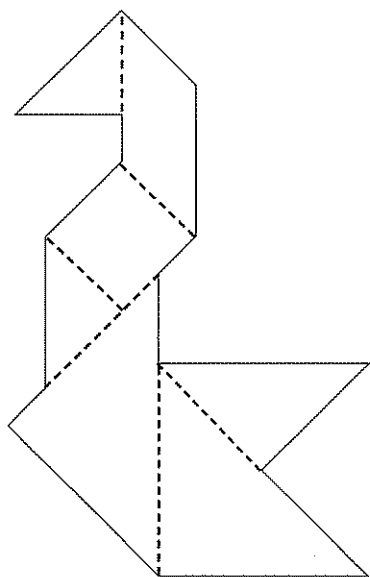
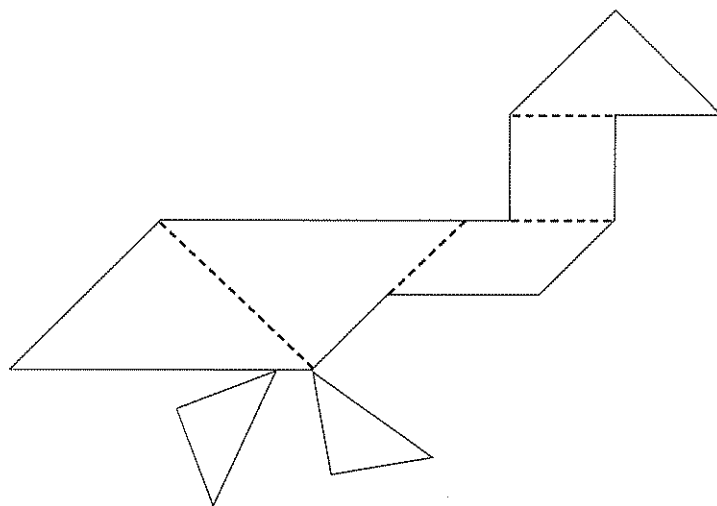
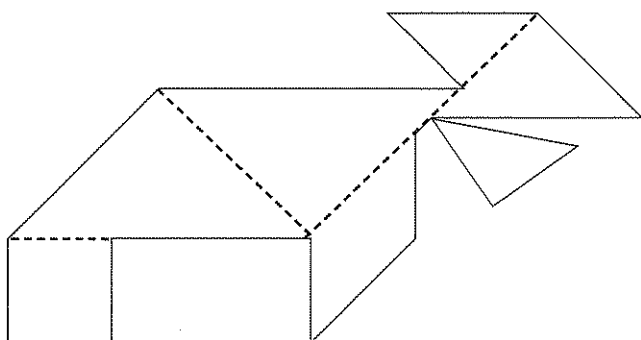
Maak zelf nog een paar raadselsommen.

Geef dezelfde stukken dezelfde kleur.

Dit is een tangram.

Teken nu eerst de stukken.
Kleur ze daarna.

Je kunt de figuren eerst naleggen met een tangram.
Kun je nog andere dieren maken?

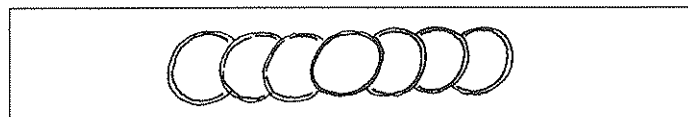
Tel de blokken steeds van onder naar boven.

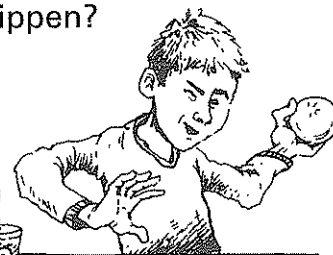
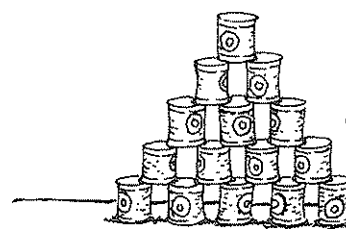
4	3	2	1
---	---	---	---

Samen 10

Van boven ziet de toren er zo uit:

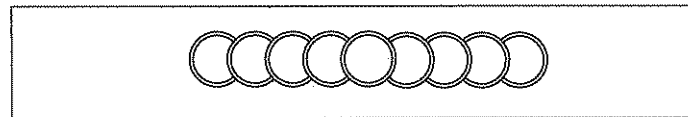
Wat komt er op de stippen?

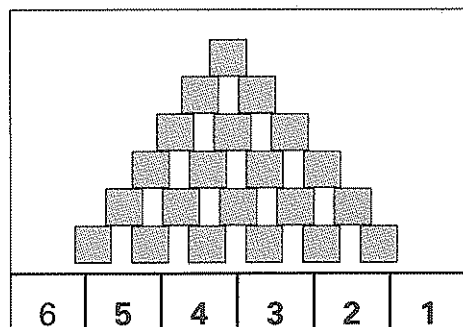
5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

Samen 15

Teken hoe de toren er van boven uit ziet.

Teken zelf de toren.

Je maakt zelf een blokken toren.

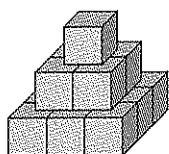
Op de onderste laag liggen 10 blokken.

Hoeveel blokken heeft de toren? 55

En hoeveel als op de onderste laag 15 blokken liggen? 120

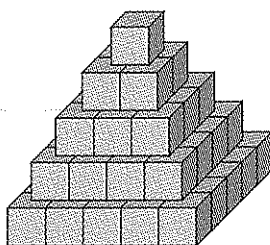
Je mag bouwen of tekenen.

Vierkante torens.

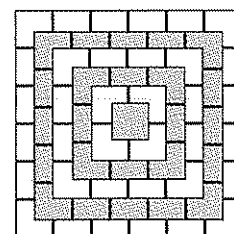
9	4	1
---	---	---

Samen 14

25	16	9	4	1
----	----	---	---	---

Samen 55

36	25	16	9	4	1
----	----	----	---	---	---

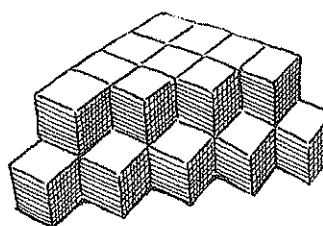
Samen 91

Hoeveel blokken heeft een vierkante toren als op de onderste laag 16 blokken liggen? 30

Als op de middelste laag van de toren 25 blokken liggen, hoeveel blokken liggen er dan onderop? 81

Je mag bouwen of tekenen.

Kun jij deze toren bouwen?

15	10	6	3	1
----	----	---	---	---

Handleiding

PLUSTAAK REKENEN is een serie werkboekjes met verrijkingsstof voor groep 3 tot en met 8. Werkboek 3/4 is bestemd voor groep 3 en de eerste helft van groep 4, werkboek 4/5 voor groep 4 en de eerste helft van groep 5, etcetera.

De werkboekjes zijn als aanvulling en verrijking te gebruiken naast iedere methode. Zoals de naam aangeeft is de serie bedoeld voor kinderen die voor dit vakgebied wat meer aan kunnen. Welke kinderen dit zijn kunt u, behalve op basis van uw eigen inschatting, bepalen met behulp van de toetsen uit de methode en de gestandaardiseerde toetsen. Landelijk gezien zijn dit de kinderen die volgens de CITO-toetsen tot de 10 à 25 % beste leerlingen behoren.

Het zijn juist deze kinderen die veelal eerder met hun werk klaar zijn dan de anderen. Ze maken ook weinig fouten. De reguliere leerstof bevat voor hen weinig uitdaging. Ze behoeven zich veelal niet echt in te spannen.

Met PLUSTAAK REKENEN hebben deze kinderen elke week een eigen extra taak. Deze taken zijn best pittig. Ze zullen zich er echt voor moeten inspannen. Maar het is juist de bedoeling dat ze er zelfstandig uit proberen te komen. Wel hebben ze soms even een zetje nodig om op gang te komen. En als ze bij het maken van de opdrachten eens tegen hun eigen grenzen oplopen en fouten maken, kan dat zeker geen kwaad. Juist van hun fouten kunnen deze kinderen het nodige leren.

Het is ook mogelijk de kinderen gezamenlijk aan bepaalde opdrachten te laten werken. Met name bij opdrachten waar ze in eerste instantie zelf niet uitkomen biedt samenwerking extra mogelijkheden.

Het is niet noodzakelijk vast te houden aan de volgorde van de taken zoals ze in het boekje staan. Hoewel de eerste taken gemakkelijker zijn dan de laatste, is de moeilijkheid van een taak mede afhankelijk van de methode die gebruikt wordt. U kunt daarom afwijken van de volgorde van de taken. U kunt dit ook aan de kinderen zelf overlaten. Als ze een taak erg moeilijk vinden, kunnen ze deze tot later in het jaar bewaren.

Op het werkoverzicht achterop het werkboekje kunnen de kinderen bijhouden aan welke taak ze bezig zijn. U kunt hierop ook zelf aangeven welke taken de kinderen moeten maken en de taken die klaar zijn aftekenen of met een beloningsstickertje afplakken.

Elke pagina kent een opbouw naar niveau. De laatste opdrachten van elke pagina zijn het moeilijkst. Laat de kinderen het maar proberen, individueel of samen. Als ze er niet uitkomen kunnen ze eventueel de moeilijkste opdrachten later in het jaar nog eens proberen.

Met behulp van het antwoordenboek kunnen de kinderen hun taken zelf nakijken. Hoewel PLUSTAAK REKENEN door de kinderen geheel zelfstandig is door te werken, raden wij u aan hun vorderingen toch goed te volgen. Het zal voor de kinderen een extra stimulans zijn om zich in te spannen deze opdrachten met een betrekkelijk hoge moeilijkheidsgraad goed te maken.

PLUSTAAK REKENEN biedt u de mogelijkheid om ook eens extra aandacht te besteden aan deze groep kinderen. De meeste opgaven lenen zich uitstekend voor overleg, discussie en uitwisseling van ideeën. Dit maakt het mogelijk en zinvol om kinderen samen aan een taak te laten werken, of de antwoorden met elkaar te laten vergelijken. Dit biedt tevens diverse aanknopingspunten om het werk met de kinderen te bespreken, wat het leereffect zeker ten goede zal komen.

In zo'n gezamenlijke bespreking kunt u verder op het gemaakte werk ingaan.

- Laat de kinderen vertellen hoe ze een opdracht aangepakt hebben.
- Zijn er nog andere oplossingswijzen?
- Laat verschillende oplossingswijzen met elkaar vergelijken. Welke is het handigst? Waarom?
- Ga verder in op de context. Waarvoor zou je dit soort opdrachten kunnen gebruiken?

We wensen u en uw leerlingen veel plezier met het gebruik van PLUSTAAK REKENEN.

ISBN 90 5300 004 6
1104

DELUBAS